

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok IV Nr. 4 (789)

Łódź, niedziela 4 stycznia 1948 r.

CENA 3 ZŁ

Socjaliści węgierscy budują jednolity front

Jeden z przywódców węgierskiej partii socjaldemokratycznej — Marossan Gyorgyi oświadczył, że lewicowi działacze węgierskiej socjalistycznej demokracji wybrali należytą drogę, opowiadając się za przyjaźnią narodów naddunajskich.

Tworząc w basenie naddunajskim jednolity front, socjaliści — według słów Gyorgyi — dowiedli, że partie socjalistyczne mogą owocnie współpracować z komunistami w interesie demokracji i klasy robotniczej.

Rząd bez programu

Włochy przeżywają ciężki kryzys

Bezrobocie i drożyzna gnębią kraj Policja strzela do robotników

RZYM (PAP). — Prasa lewicowa podkreśla, iż Włochy przeżywają w chwili obecnej jeden z najcięższych kryzysów gospodarczych. Liczba bezrobotnych przekroczyła cyfrę 2 milionów. Rząd nie posiada żadnego konkretnego planu odbudowy gospodarki kraju. Kasy państwowe świecą pustkami.

Szczególnie ciężka sytuacja istnieje na odcinku budownictwa mieszkaniowego. W chwili obecnej w samym Rzymie co najmniej 50 tys. ludzi pozbawionych jest dachu nad głową. Budują wyłącznie spekulanci, przy czym komorne za 3 pokojowe mieszkanie w nowym domu przewyższa przeciętną pensję urzędnika.

Opieka społeczna istnieje jedynie na papierze. Nieznaczące sumy, jakie rząd wyasygnował po ostatnim strajku generalnym na roboty

publiczne, nie rozwiązują problemu bezrobocia.

Najgroźniejszym biczem dla ludności włoskiej jest stale postępująca naprzd inflacja. Ceny, które we wrześniu roku ub. osiągnęły punkt szczytowy, przekraczając 78-krotnie ceny z roku 1938, nie wykazują bynajmniej tendencji zmniejszenia.

Dzienniki podkreślają, że główną przeszkodą na drodze odbudowy gospodarki kraju jest brak jakiegokolwiek konkretnego programu. Odbudowa kraju — ogranicza się jedynie do improwizacji w poszczególnych wypadkach i to tylko pod naciskiem pewnych okoliczności.

KRWAWY MANIFESTACJE
W czasie manifestacji ludowej

w Canicatti (Sycylia) policja dała strzały do tłumu, zabijając na miejscu 3 robotników i raniąc 10 innych. Manifestanci gwałtownie zareagowali na tę prowokację. W

czasie utarczki, jaka się wywiązała, kilku agentów policji zostało rannych.

W miejscowości Campobello di Licosa, członek partii demochryścijańskiej zasypał strzałami z rewolweru przechodzących ulicami manifestantów, zabijając jednego robotnika. Wzburzony tłum dokonał samosądu nad zabójcą.

W Modenie, Veronie, Carrarze i w Barcelonie (Sycylia) doszło do demonstracji robotniczych na znak protestu przeciwko bezrobociu i ciężkim warunkom materialnym. W demonstracjach wzięli udział b. partyzanci włoscy.

W Barcelonie di Sicilia policja otworzyła ogień do manifestantów, raniąc kilku robotników.

Przygody polskiego kuriera

„Dyplomatyczne” metody żandarmerii amerykańskiej w okupowanych Niemczech

Polski kurier dyplomatyczny, Maria Borkowicz w czasie podróży z Berna do Warszawy legitymowana była w nocy na dworcu w Karlsruhe przez amerykańską żandarmerię

wojskową. Następnie amerykańska żandarmeria wojskowa wprowadziła Borkowicz do osobnego przedziału, gdzie zażądano od niej okazania zawartości pakietu poczty dyplomatycznej. Ponieważ Borkowicz odmówiła zagrożono jej biciem.

Na dworcu w Stuttgarcie zaprowadzono Borkowicz na posterunek żandarmerii, gdzie — stosując pogroźki — usiłowano zmusić ją do okazania zawartości pakietu.

Gdy Borkowicz ponownie odmówiła, a żandarmeria znowu zagroziła jej biciem, Borkowicz zare-

gowała krzykiem, żądając skontaktowania jej z polskim oficerem łącznikowym.

Po kilkugodzinnym przetrzymaniu — dyżurny oficer amerykański wydał polskiemu kurierowi dyplomatycznemu pismo do żandarmerii amerykańskiej, zabezpieczając Marię Borkowicz niezakończoną dalszą podróż.

Naruszenie zwyczajów międzynarodowych spowodowało wystosowanie przez polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych noty protestu cyjnej do ambasady amerykańskiej w Warszawie.

Tajna organizacja hitlerowska została wykryta w Austrii

WIENIEŃ. (PAP). — W Austrii dokonano licznych aresztowań w związku z wykryciem tajnej organizacji hitlerowskiej w Karyntii. Spisek narodowo-socjalistyczny działał pod osłoną ruchu harcerskiego, który zresztą nie był uznany na terenie międzynarodowym. Członkowie organizacji byli uzbrojeni.

Wśród aresztowanych znajdują się m. in. były hitlerowski prezydent miasta Lwowa dr. Ulrich oraz hrabia Strachwitz, b. oficer Wehrmachtu i kawaler Żelaznego Krzyża. Był on ostatnio kierownikiem referatu b. leńców wojennych austriackiej partii ludowej w Grazu i prezesem austriackiego Związku Alpinistów. Dr. Ulrich był zatrudniony w Zarządzie Miejskim Grazu. Podczas okupacji niemieckiej Ulrich, jako prezydent Lwowa, odznaczał się wyjątkowym okrucieństwem wobec ludności cywilnej.

Wśród aresztowanych znajduje się również socjalista austriacki. Otto

Roesch, urzędnik brytyjskiego wydziału cenzury.

Spiskowcy zaopatrywali członków organizacji w dokumenty brytyjskie i w ogóle wykorzystywali swe stosunki z przedstawicielami angielskich władz okupacyjnych.

Brat Dullesa ambasadorem Francji?

WASZYNGTON. (PAP). — Tygodnik „News Week” donosi, że Allen Dulles, młodszy brat doradcy Marshalla — Foster Dulles ma być mianowany ambasadorem USA we Francji na miejsce Jeffersona Caffery.

Bezrobocie grozi Stanom Zjednoczonym

NOWY JORK. (PAP). — Znany amerykański ekonomista Robert Nathan oświadczył w czasie konferencji przemysłowców, że Stany Zjednoczone będą miały w tym roku 6 do 8 milionów bezrobotnych. Podkreślił on również, że życie gospodarcze napotyka na poważne trudności w pierwszym rzędzie na skutek zmniejszonych zdolności nabywczych w społeczeństwie.

Lokal włoskiej partii neofaszystowskiej — zdemolowany przez robotników.

Wolność i planowanie Przemówienie premiera Attlee

LONDYN. (PAP). — W cyklu radiowych przemówień przywódców Partii Pracy — premier brytyjski Clement Attlee wygłosił w sobotę dłuższą mowę ideologiczną.

Attlee twierdził, że W. Brytania dzięki Partii Pracy przewodzi światu w zachowaniu spuścizny europejskiej cywilizacji. Przywództwo to nie może być za-

pewnione przez brytyjskich konserwatystów lub liberalów.

Mówiąc o roli Ameryki, premier brytyjski podkreślił, że ekonomia Stanów Zjednoczonych zasada się na kapitalizmie z krainową nierównością bogactwa obywateli.

W. Brytania — twierdzi Attlee — ma za zadanie wypracować nowy system, który połączyliby zasadę wolności indywidualnej z zasadą planowania.

Konserwatyści brytyjscy nie mają programu, który mógłby przeciwstawić rządów Partii Pracy, mającemu za sobą poparcie ludu brytyjskiego — zakończył premier Attlee.

Afrykańska baza pod biegunem

LONDYN. (PAP). — Według doniesień Agencji Reutera, oddziały armii Unii Południowo-Afrykańskiej zajęły wyspę Ks. Edwardsa, położoną na Oceanie Indyjskim w odległości 1.400 mil na południowy-wschód od Unii Południowo-Afrykańskiej, w pobliżu bieguna południowego. Na wyspie tej rząd Unii zbudować zamierza bazę lotniczą.

„Wolność prasy”

NOWY JORK. (PAP). — Jak donosi „Daily Worker”, cenzura amerykańskich władz okupacyjnych w Tokio nie pozwoliła na opublikowanie w oficjalnym piśmie armii okupacyjnej „Stars and Stripes” wiadomości, iż Henry Wallace zamierza kandydować na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Niepodległa Burma zrywa więzy Imperium

LONDYN. (PAP). — Dnia 4 bm Burma oficjalnie uzyskuje niepodległość, występując jednocześnie z Brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Od roku 1776, tj. od chwili ogłoszenia deklaracji o utworzeniu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, jest to pierwszy wypadek usamodzielnienia się kraju, wchodzącego w skład wspólnoty brytyjskiej.

Na podstawie porozumienia, zawartego z Burmą, Wielka Brytania zapewniła sobie jednak cały szereg przywilejów w tym kraju. M. in. w Burmie przebywać będzie brytyjska misja wojskowa.

Wielka Brytania zawrze z Burmą układ handlowy oraz cały szereg

regulacji innych umów długoterminowych.

Walki na Jawie rozgorzały z nową siłą

HAGA (PAP). — Według ostatnich doniesień dowództwa holenderskiego i indonezyjskiego, na wszystkich odcinkach frontu na Jawie i Sumatrze w dalszym ciągu toczą się walki.

Komunikat indonezyjski podkreśla, że samoloty holenderskie wykazują ożywioną działalność we wschodniej i środkowej części Jawy. W niektórych rejonach Jawy

środkowej, oddziały republikańskie odrzuciły nacierające wojska holenderskie do pozycji wyjściowych.

Zaciekle walki toczą się w pobliżu Tangerang, oddalonego o 24 km od Dżakarty. W okolicach Lenbang Holendrzy dokonują masowych aresztowań wśród ludności cywilnej. W rejonie Kravang wywiązały się walki między oddziałami holenderskimi a partyzantami.

Rozmowy w sprawie „Trizonii“?

Londyn dementuje doniesienie prasy paryskiej

PARYŻ (PAP). — Dobrze na ogół poinformowany dziennik „Libération“ donosi, że agencja amerykańska „United Press“, że w Londynie rozpoczęły się na drodze dyplomatycznej rozmowy między Stanami Zjednoczonymi, Anglią i Francją w sprawie scalenia francuskiej strefy okupacyjnej ze zjednoczoną strefą anglo-amerykańską.

Francja miała zaproponować zebranie trzech ministrów spraw za-

granicznych, celem ostatecznego omówienia problemu „Trizonii“ oraz sprawy przyszłego ustroju państwa zachodnio-niemieckiego.

Dziennik „Monde“ potwierdza tę wiadomość.

LONDYN. — Rzecznik Foreign Office oświadczył w sobotę wieczorem, że w tutejszych kołach urzędowych nie ma wiadomości o „rokowaniach na drodze dyplomatycznej“ w sprawie fuzji trzech zachodnich stref Niemiec, o których to rokowaniach doniosła prasa paryska, jako o rzekomo rozpoczętych w Londynie.

Zagłębie Saary

zostało włączone do Francji

PARYŻ (PAP). — W gmachu Ministerstwa spraw zagranicznych podpisany został w dniu dzisiejszym układ między Francją a Zagłębiem Saary. Układ ten pozostaje w związku z uprzednio wydanym zarządzeniem, wprowadzającym franka jako walutę obiegową w Zagłębiu Saary.

W imieniu rządu francuskiego układ podpisał minister Bidault i sekretarz stanu do spraw niemieckich — Schneider. W imieniu Zagłębia Saary — przewodniczący Rady Ministrów — Johannes Hofman, przewodniczący Landtagu — dr. Zimmer i minister sprawiedliwości — dr. Braun.

U naszych sąsiadów

Przemysł Czechosłowacji

realizuje w pełni plan 2-letni

PRAGA (PAP). — Sekretarz generalny komisji planowania dr. Outrata zakomunikował, że w pierwszym roku realizacji 2-letniego planu gospodarczego najważniejsze gałęzie przemysłu czechosłowackiego wykonały plan produkcyjny w 100 proc.

Zbyt towarów przemysłowych w ciągu ostatniego kwartału roku ubiegłego wzrósł w porównaniu z tym samym okresem roku 1946 — o 19 miliardów koron. Produkcja przemysłowa w ostatnich miesiącach 1947 roku, osiągnęła 95 proc. poziomu z roku 1937.

Jeśli wziąć pod uwagę — podkreślił dr. Outrata — że po pierwszej wojnie światowej dla osiągnięcia przedwojennego poziomu produkcji przemysłowej, potrzeba było 10 lat, to fakt, że po drugiej wojnie światowej poziom przedwojenny osiągnięto już po 2 i pół roku — uważa należy bezwzględnie za po ważny sukces.

W rolnictwie — oświadczył dalej

dr. Outrata — w związku z posuchą — plan wykonano jedynie w 65 proc. Nie wykonano również planu w dziedzinie handlu zagranicznego, głównie z powodu dużych trudności, związanych z importem surowców i brakiem walut.

W dziedzinie transportu plan roku 1947 wykonano z nadwyżką 14 proc.

Dr. Outrata podkreślił na zakończenie, iż plan produkcyjny we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej w roku 1948 będzie znacznie wyższy, niż w roku 1947. W roku 1948 szczególną uwagę zwróci się na podniesienie jakości towarów oraz zmniejszenie kosztów własnych produkcji.

Wyścig pracy w Rolnictwie

Premie dla mierniczych

Zarząd Główny Zw. Mierniczych RP w porozumieniu z Min. Rolnictwa postanowił propagować współzawodnictwo pracy pomiędzy mierniczymi, zatrudnionymi w tym ministerstwie, jak również mierniczymi prywatnymi.

Ustalenie wydajności pracy i premiowanie najlepszego wyniku odbywać się będzie co kwartał na terenie każdego województwa, na podstawie sprawozdań miesięcznych, składanych przez mierniczych.

Wydajność na poszczególnych odcinkach pracy, jak scalenie, regulacja, parcelacja itp. obliczana będzie przez stosowanie współczynników, przyjętych przez Min. Rolnictwa. Do ustalania wyników powołane zostaną 3-osobowe wojewódzkie komisje, w skład których wchodzić będą: przedstawiciel Zw. Mierniczych, delegat Min. Rolnictwa oraz delegat Wojewódzkiego Wydziału Pomiarów.

Mierniczym, pracującym dla Min. Rolnictwa, wyznaczono następujące normy roczne: dla sca-

lenia — 150 ha; parcelacja — 800 ha, regulacja — 600 ha.

Prace wykonane powyżej tych norm są premiowane, przy czym premie wynoszą 150—200 zł, za 1 ha przy parcelacji, a przy scaleniu i regulacji — 800 zł za 1 ha.

Mierniczy prywatni podlegają tym samym normom, co mierniczy państwowi.

Dla ustalenia wyników pracy najlepszego mierniczego w danym kwartale, utworzona będzie komisja, składająca się z przedstawicieli Min. Rolnictwa, Głównego Urzędu Pomiarów Kraju i Prezesa Zw. Mierniczych RP. Wyróżniony przez tę komisję mierniczy otrzyma nagrodę Min. Rolnictwa i Reform Rolnych.

32 tysięcy

imigrantów żydowskich na Cyprze

PARYŻ (PAP). — Jak donosi Agencja France Presse, w różnych obozach na Cyprze przebywa obecnie 32 tys. imigrantów żydowskich, oczekujących pozwolenia na wjazd do Palestyny.

Umowa pożyczkowa między Austrią i U. S. A.

WIEDEN (PAP). — Kanclerz Fiegl oraz wysoki komisarz amerykański Keyes podpisali w dniu wczorajszym porozumienie w sprawie tymczasowej pomocy amerykańskiej dla Austrii.

WOJEWÓDZKI KOMITET P.P.S.

SKŁADA
PODZIĘKOWANIE WSZYSTKIM ORGANIZACJOM,
INSTYTUCJOM I OSOBOM ZA PRZESŁANE, BĄDŹ
ZŁOŻONE ŻYCZENIA NOWOROCZNE.

Cześć Jego Pamięci!

Redukcja 150 tys. urzędników

Dwa plany Mayera

Nadzwyczajne posiedzenie Zgromadzenia Narodowego

PARYŻ (PAP). — W sobotę otwarta została sesja nadzwyczajna Zgromadzenia Narodowego, celem omówienia nowego rządowego projektu w sprawie uzdrowienia finansów państwowych.

Zgromadzeniu przedstawiono — „Plan Mayera nr 2“ przyjęty przez komisję finansową, nikłą większością głosów: 22 — przeciwko 19, przy 2 wstrzymujących się od głosowania.

Na posiedzeniu komisji upadł wniosek rządowy o odrzucenie en bloc wszystkich poprawek.

Nowy projekt rządowy niewiele różni się od planu Mayera w brzmieniu uchwalonym przez Radę Republiki. Najistotniejsza zmiana polega na tym, że o ile pierwotny projekt przewidywał wpływy z daniny nadzwyczajnej w wysokości 150 miliardów franków, to drugi plan redukuje je do 125 miliardów.

Nowy projekt przewiduje ponad to drobne ulgi w spłacie daniny przez osoby poszkodowane wojną oraz 10 proc. redukcję wydatków budżetowych z dniem 31 marca rb.

Redukcja ta pociągnie za sobą zwolnienie 150 tysięcy urzędników.

Wycofanie pierwotnego projektu rządowego i zastąpienie go nowym projektem spotkało się z surową krytyką prasy paryskiej, która podkreślała szkodliwą strategię 15 dni czasu na dyskusję w 2-ch izbach nad pierwotnym planem Mayera.

„Franc Tireur“ zaznacza, że dotychczasowa praktyka parlamentarna nakazywałaby raczej dwa

inne wyjścia z sytuacji: albo ustąpienie ministra Mayera, albo też postawienie przez rząd „votum zaufania“ z chwilą złożenia pierwotnego projektu. Zdaniem dziennika postępowanie rządu zmierza do zyskredytowania ustroju parlamentarnego.

„Humanite“ oskarża rząd o uległość wobec Stanów Zjednoczonych.

Powołanie Rady Filmowej

przy przedsiębiorstwie „Film Polski“

WARSZAWA (PAP). — Nadany przez Ministerstwo Kultury i Sztuki tymczasowy statut przedstawił „Film Polski“ przewiduje m. in. powołanie Rady Filmowej.

Do zakresu działania Rady należy m. in. ustalanie wytycznych programowych, czuwanie nad doborem filmów zagranicznych, opiniowanie tematyki i dbanie o poziom artystyczny filmów krajowych.

Kadencja Rady Filmowej trwa 3 lata. Przewodniczącą Rady mianuje Minister kultury i sztuki, który też powołuje członków Rady spośród przedstawicieli nauki, literatury i sztuki oraz organizacji filmowych.

Nadto do Rady wchodzi powołani przez ministra znawcy zagadnień filmowych z listy kandydatów przedstawionych przez nacz. dyrektora „Filmu Polskiego“, spośród kandydatów, przedstawionych przez instytucje lub organizacje kulturalne i naukowe, wojskowe instytucje naukowe, organizacje społeczno-wychowawcze, wydziały oświatowo-wychowawcze, organizacje zawodowych, zarządy miast, stronnictwa polityczne i Samopomoc Chłopska.

Uchwały Rady Filmowej są wiążące dla nacz. dyr. „Filmu Polskiego“.

80 zbrodniarzy wojennych

przybędzie do Polski w drodze ekstradycji

W grupie 80 niemieckich zbrodniarzy wojennych, którzy w najbliższy czwartek przewiezieni zostaną do Polski — najbardziej obciążone konto w stosunku do Polaków ma Herman Altman, były szef gestapo w Piotrkowie, odpowiedzialny za cały szereg łapanek, aresztowań i zsyłek do obozów zniszczenia.

Nie ma również powodów do radości z tej przymusowej wycieczki do Polski i Hans Borman, były szef Selbstschutzu na Pomorzu, który „wstał się“ męceniem i skazywaniem na śmierć Polaków już na samym początku wojny. Borman siał z tego, iż zwykł dopłowywać obojętne wydania przez siebie wyroków śmierci i wyroków, które za jego pośrednictwem dotykały mieszkańców Pomorza.

Z „najwybitniejszych“ należy jeszcze wymienić w transporcie Fritz Friedla, byłego komendanta getta w Białymstoku. Friedel jest

bezpośrednio winny wymordowania kilkudziesięciu tysięcy Żydów, obywateli polskich, znajdujących się w getcie białostockim.

Najsurowsza kara czeka również znajdującego się w transporcie Ottona von Malottke, szefa gestapo tarnowskiego i Herberta Buscha, landrata Kartuz, mianowanego na to stanowisko bezpośrednio przez Föerstera. Busch odpowiadał będzie za okrutne traktowanie Polaków podczas okupacji na tych terenach.

Zbrodniarze ci wydani zostali nam z brytyjskiej strefy okupacyjnej, z której ekstradycja zbrodniarzy odbywała się i odbywa bez przeszkód — w przeciwieństwie do strefy amerykańskiej.

Zbrodniarze już zostali przewiezieni z obozu zbiorowego z Fischbeck koło Hamburga i znajdują się w tej chwili w Berlinie w oczekiwaniu na transport.

O pierwsze miejsce

trwa walka przodowników pracy

W PZPB Nr 1 wśród tkaczy pracujących na sześciu krosnach najlepsze rezultaty osiągnęli: Maria Pyżlak (176,3 proc.), Janina Jurek (171,4 proc.), Józefa Krzyżanowska (162,4 proc.), Józefa Seweryniak (160,6 proc.), Genowefa Korzeniowska (155,1 proc.), Kazimiera Domańska (150,8 proc.) i Władysława Jaroś (150,1 proc.). Na „czwórkach“ wyróżniły się: Anna Dratwicka (150,1 proc.), Stanisława Kocjasz (149,9 proc.) i Genowefa Woźniak (143,2 proc.).

We współzawodnictwie zespołowym wyprzedził Stolarz Stefan (118 proc.) Stolarz Zygmunt (107,9 proc.) i Engel (109,3 proc.) Kiblera (108,1 proc.). W przedziałni odpadkowej uzyskał Ignacy Nowacki 180 proc. normy.

W PZPB Nr 2 w przedziałni obsługującej cztery strony osiągnęli: Genowefa Smulik (144,6 proc.), Marta Adamusiak (146,1 proc.), Stanisława Włodowska (142,7 proc.) i Genowefa Cichocka (138,4 proc.), a wśród obsługujących trzy strony: Anastazja Kozłowska (135,4 proc.) i Józefa Marchewka (142,1 proc.).

W tkalni na „czwórkach“ wyróżniły się: Melania Siwińska (122,1 proc.), Władysława Maj (127,8 proc.) i Halina Sobieraj (122,4 proc.), a na „szóstkach“ Maria Drelich (122,9 proc.).

W PZPB Nr 6 w przedziałni pierwsze miejsca zdobyli: Genowefa Olejniczak (144,2 proc.), Irena Dubel (152,3 proc.), Kazimiera Pazik (147,6 proc.) i Stan. Szydłowska (149 proc.).

W tkalni odznaczali się: Bronisława Wojcik (6 krosien — 151,7 proc.) i Stanisława Hajduk (4 krosien — 147,6 proc.), Edward Cholewa (4 krosien) wykonał swą normę w 148,5 proc.

We współzawodnictwie zespołowym wy-

przedził mistrz Grzelak (143,6 proc.) Bogdanowski (138,2 proc.) i Maikut (136,7 proc.) Pacholaka (133,2 proc.).

W PZPB Nr 7 wyróżnili się w przedziałni (780 wrzecion) Kornelia Nowak (162,6 proc.) i Władysława Jochim (143,9 proc.), a w tkalni Maria Grebowska (161 proc.) i Michałina Dworowska (138,7 proc.).

W PZPB Nr 8 na czoło wysunęły się w przedziałni (920 wrzecion) Anna Sałachowska (142 proc.) i Aniela Majewska (138 proc.), a w tkalni (4 krosna): Janina Bartczak (118 proc.) i Maria Szymańska (175 proc.).

W PZPB Nr 9 odznaczali się w przedziałni: Antonina Sypniewska (147,8 proc.) Weronika Milewska (142,3 proc.), Helena Pawłowska (142 proc.) i Zofia Kulczyńska (138 proc.), a w tkalni (6 krosien) Feliks Fajalski (163,7 proc.) i Teodora Dzięcielska (155,4 proc.). Stanisław Kubik wykonał normę w 130,5 proc.

W PZPB Nr 16 wyróżnili się: Wanda Cyran, Jadwiga Majchrowicz, Janina Kordas a w PZPB w Fabrykach Staniława Osieja, Maria Nowicka, Władysława Raszevska i Helena Świątek.

We współzawodnictwie tkaczy pracujących na dwóch krosnach kortowych w PZPB Nr 2 pierwsze miejsca uzyskali: Stefan Andrzejczak (180 proc.), Tadeusz Korliński (159,5 proc.) i Franciszek Piłarski (153,8 proc.).

W PZPB Nr 3 wyróżnili się: Zdzisław Tomczyk (143,3 proc.), Józef Mazur (144,3 proc.) i Zygmunt Morga (142,3 proc.).

W PZPB Nr 36 najlepsze rezultaty uzyskał: Romuald Woźniak (156 proc.), Michał Gabryś (141 proc.) i Józef Baczowski (137 proc.).

Po stworzeniu demokratycznego rządu w Grecji

NOWY ETAP WALKI

Najpotężniejszą bronią jest ideologia wolności i sprawiedliwości społecznej

Grecja jest krajem, który od czasu usunięcia okupacji niemieckiej żyje nieustannie w ogniu wojny domowej. Dla narodu greckiego wyparcie wroga hitlerowskiego nie stworzyło warunków pokojowej odbudowy i stabilizacji. Kraj ten stanowi w Europie teren, na którym podlegające wojenni dokonują krwawych eksperymentów, na który liczą jako na ośrodek nowej pozoji wojennej. I dlatego właśnie sytuacja w Grecji żywo obchodzi dziś każdego człowieka, bez względu na odległość, jaka go dzieli od górzystego kraju Greków.

Nowe decyzje

WAŻNYM — bodaj czy nie decydującym etapem w walce domowej w Grecji — jest powołanie rządu demokratycznego z przywódcą partyzantów gen. Markosem na czele i ogłoszenie programu tego rządu. Wydarzenie to odbiło się bardzo żywym echem w całym świecie. W prasie reakcyjnej państw anglosaskich pojawiły się liczne komentarze, które przewidują następstwa nowego posunięcia taktycznego sił demokratycznych. W wypowiedziach tych, obok grózb pod adresem gen. Markosa i wezwań do „dalszej walki z komunizmem greckim”, kryje się również troska o losy interwencji anglosaskiej w Grecji.

Zmieniona bowiem sytuacja prawna walczącego obozu demokratycznego w Grecji stwarza bardzo korzystne dla niego możliwości zwycięskiego zakończenia wojny. Rząd gen. Markosa może obecnie nawiązywać z innymi państwami normalne stosunki dyplomatyczne, może ubiegać się o pomoc, przedsięwziąć w skali międzynarodowej różne korzystne dla siebie akcje.

Cele imperialistów

ABY MÓC w pełni ocenić obecną sytuację w Grecji należy przypomnieć cele, jakie stawiały sobie Anglia i Stany Zjednoczone w momencie podejmowania w tym kraju interwencji. Najważniejszy z nich zmierzał do utrzymania niepodzielnych wpływów na Morzu Śródziemnym i do odcięcia Związku Radzieckiemu łączności ze światem, jaką mógł uzyskać poprzez cieśninę Dardaneelską. Dlatego politycy anglosascy siłą zmierzali do zwycięstwa w Grecji kapitalistycznego pojęcia demokracji i deklamowali o trosce w stosunku do narodu, który odniósł pierwszy zwycięstwo nad wojskami osi w czasie minionej wojny.

Ta troska sprowadzała się przede wszystkim do wspierania reakcyjno-faszystowskich ośrodków działalności w tym kraju, do ciągłego podsyłania walki dostawami wojskowymi. Ta troska — to wyraz największej obłudy politycznej, jaką znały dzieje.

Churchill w czołgu

INTERWENCJE zbrojną rozpoczęli w Grecji Anglicy słynnym urzędowaniem Churchilla w czołgu na ulicach Aten. Drogim partnerem Anglii w tej akcji są Stany Zjednoczone. W ciągu ubiegłych trzech lat W Brytania i Stany Zjednoczone wysłały do Grecji towary i ekwipunek za

250 milionów funtów szterlingów. Ponieważ władze angielskie posiadają dużo kłopotów gospodarczych we własnym kraju, z czasem główną rolę finansistę, dostawcy uzbrojenia i oficerów sztabowych przejęły Stany Zjednoczone. Mocarstwo to ma ponadto wydatkować w Grecji 90 milionów funtów.

Materiałne możliwości działania reakcyjno-faszystowskiego rządu greckiego — kierowanego przez Anglosasów — były w tych warunkach niewspółmiernie większe od zasobów partyzanckich ośrodków demokratycznych, walczących o suwerenność kraju. A jednak...

Defetyzm i niewiara

OTO, co pisze na ten temat korespondent angielski, wrogo ustosunkowany do demokratów: Sytuacja w Grecji jest gorsza niż kiedykolwiek. Grecy (tzn. reakcyjniści greccy) mają dziś uczucie, że ziemia usuwa im się spod nóg. Pesymizm i podejrzenia o defetyzm rozpowszechniane są nawet w „górach rządowych”. Oddziały partyzanckie gen. Markosa działają na całym prawie

terenie Grecji. Przeprowadzone w roku 1946 i 1947 wielkie ofensywy wojsk rządowych przeciwko partyzantom nie dały rezultatów. Obecnie słyszy się opinie, wyrażające niewiarę w tego rodzaju przedsięwzięcia militarne. W jaki sposób — zapytuje z żalem korespondent angielski — powstańcy w liczbie około 30 tysięcy uzbrojonych mężczyzn i kobiet są w stanie utrzymać w ciągłym zamieszaniu kraj, broniony przez 150 tysięcy żołnierzy i żandarmerii.

Generalny sztab grecki lubi powtarzać, że ludzie gen. Markosa, to zwyczajni złodzieje i mordercy. Tak nie jest — oświadcza dziennikarz angielski. Powstańcy są dziś w doskonałej formie. Są to

doświadczeni partyzanci, a teren, na którym działają do partyzantki nadaje się idealnie. W takich warunkach Anglia i Stany Zjednoczone mogą liczyć w Grecji tylko na klęskę swych poczynań i zamierzeń...

Oreż ideologiczny

TAK PISZE dziennikarz angielski, wrogo ustosunkowany do demokratów greckich. Nie potrafi on jednak, czy nie chce wskazać na najważniejsze przyczyny klęski interwencji anglosaskiej w Grecji. Tkwią one w dojrzałej świadomości mas pracujących każdego, najmniejszego na wet narodu, że tylko suwerenny byt państwowy w oparciu o postępowe przemiany ustrojowe mo-

że zapewnić narodowi właściwe warunki rozwoju.

Interwencja imperialistów anglosaskich oparła się w Grecji na reakcjonistach i na materialnych zasobach, umożliwiających prowadzenie walki. Nikt nie neguje znaczenia w każdej wojnie ilości wojska i stanu jego ekwipunku. Ale narody walczące w czasie ostatniej wojny z faszyzmem wiedzą, jak potężną bronią jest ideologia wolności, sprawiedliwości społecznej i suwerenności państwowej. Ten właśnie oreż ideologiczny w pierwszej mierze decyduje o zwycięstwach demokratów greckich i o nieuchronnej klęsce imperialistów anglosaskich.

ANTONI POKORSKI

Ze strachu przed sadem R.P. zmarł w więzieniu kat Warszawy

Władze wymiaru sprawiedliwości francuskiej strefy okupacyjnej Niemiec zawiadomiły oficjalnie Prokuraturę Najwyższego Trybunału Narodowego w Warszawie, iż generał SS, dr Oskar Dirlwanger,

liczący 52 lata, zmarł na udar serca w więzieniu w Althausen, kiedy się dowiedział, że ma być wydany sądom Rzplitej.

Oskar Dirlwanger był znanym zbrodniarzem wojennym, dowódcą

osławionej brygady, złożonej z przestępców kryminalnych, która w bestialski sposób obchodziła się z ludnością warszawską w czasie Powstania.

Był on w swoim czasie przestęchiwany przez prokuratora NTN, Jerzego Sawickiego, w Norymberdze.

Wskutek śmierci Dirlwanger, w wielkim procesie generałów niemieckich, winnych zburzenia Warszawy, jak i za kilka miesięcy odbędzie się w Warszawie, na ławie oskarżonych zabraknie jednego z najokrutniejszych oprawców.

Anglosasi poszukują ropy w Niemczech

LONDYN, (PAP). — Jak donosi Agencja Reutersa, władze okupacyjne stref scalonych zamierzają udzielić kilku firmom amerykańskim i brytyjskim zezwolenia na prowadzenie poszukiwań ropy naftowej na terenie Niemiec zachodnich m. in. towarzystwu naftowemu „Shell Oil Company” i „Standart Oil Company”.

Badania wstępne mają rozpocząć się na wiosnę i potrwać około miesiąca. Będą one prowadzone w Bawarii od Ulm na granicy strefy francuskiej do Passau nad Dunajem oraz do Monachium aż po granicę austriacką.

Poza tym wiercenia próbne podjęte zostaną na terenie strefy brytyjskiej w pobliżu Hamburga i Hannoveru oraz w Śląsku, Holstyniu, gdzie niedawno wykryto ropę naftową.

Park Narodowy w Białowieży

W dniu 16 stycznia r.b. wchodzi w życie Rozporządzenie Rady Ministrów o utworzeniu Białowieckiego Parku Narodowego. Park obejmie obszar 4.716 ha oraz rezerwat żubrów i rezerwat tarpanów.

Od chwili utworzenia Białowieckiego Parku Narodowego lasy, gleba, wody płynące i stojące, rośliny i zwierzęta podlegają ścisłej ochronie. Ruch turystyczny na obszarze Parku będzie dozwolony wyłącznie na trasach, wyznaczonych przez Dyрекcję Parku, a zbieranie roślin i łowienie lub zabijanie zwierząt będzie dozwolone jedynie dla celów naukowych i to za uprzednim zezwoleniem Dyрекcji Parku.

Dyrektora Białowieckiego Parku Narodowego, jak również jego organ doradczy i opiniodawczy — Radę Naukową — zamianuje minister Leśnictwa w porozumieniu z ministrem Oświaty.

ZOROA I NUNEZ

W ubiegłym tygodniu stracono w Hiszpanii dwóch bohaterów walki o wolność i sprawiedliwość społeczną. Z rozkazu faszystowskiego wielkorządcy przy wymownym i przeraźliwym milczeniu rządów zachodnich mocarstw, dokonano haniebnej zbrodni urzędowego mordu na dwóch ludziach Zoroe i Nunez, których jedyną winą była tęsknota do wolności i niezłomna wola walki o prawa do życia pracującego człowieka. Zwyradniała sprawiedliwość faszystowskich sędziów, wykonujących ślepo rozkazy zbrodnego tyra, postanowiła nie dopuścić do pożegnania skazańca ze starą matką. Nie pogrzebano ciała bohaterów. W sposób wykluczający normalną wyobraźnię ludzką, rzucono zmasakrowane ciała na śmietnik więzienny. Nienawiść oprawców faszystowskich do ludzi, którzy z narażeniem swego życia, w ciężkiej, rewolucyjnej, bohaterkiej walce zmagali się z tyranją i barbarzyństwem, nie zatrzymała się ani na chwilę przed majestatem śmierci. Bezczeszczono zwłoki skazańców, odmówiono im nawet kawałka ziemi na grób, ziemi zroszonej zresztą obficie krwią walczącego, hiszpańskiego proletariatu.

A cały „cywilizowany” świat, mężowie stanu deklamujący codziennie obłudnie o prawach człowieka, ludzie, którzy dzierżą w swoich rękach teki ministerialne i rządy wielkich mocarstw, w perfidny, judaszowski sposób, milcząc dawali jawną zgodę i pełnomocnictwa krwawemu tyranowi, który zakuł w kajdany niewoli swój naród. Obozy śmierci i krematoria dymiące w czasach wojny, odżywały w całej swej grozie na bohaterkiej ziemi hiszpańskiej. Kraj rządzony przez spadkobiercę najpotworniejszej zbrodni jest świadkiem masowych mordów i straceń. Cyniczny tyran pragnący uchodzić w oczach społecznego wstępnictwa jako rzeźnik i obrońca etyki chrześcijańskiej, dopuszcza się, dzisiaj, w trzy lata po rozgromieniu faszyzmu, potwornego deptania godności ludzkiej i poniewierania człowieczeństwa.

Przeraziłoby jest milczenie tych, którzy powołani są do wyrażenia swego protestu. Wymowna jest cisza nad zwłokami pomordowanych ofiar faszyzmu. Nie zabrzmiął głos Watykanu, protestujący przeciwko pohańbieniu uczuć ludzkich, przeciw jawnemu łamaniu zasad religijnych. Nie próbowano przeciwdziałać zbrodni, która jest WYZWANIEM RZUCONYM MIE-

DZYNARODOWEJ KLASIE ROBOTNICZEJ I POSTĘPOWEMU ŚWIATU. Zamilkli niesławnie szefowie rządów zachodnich, uginając się przed siłą pieniądza pochodzącego z mennicy kraju, w którym przed laty zginęli na krześle elektrycznym niewinni robotnicy włoscy Saeco i Vanzetti. Nad zwłokami straconych robotników hiszpańskich milczą wszyscy ludzie złej woli, niewolnicy pieniądza, obłudni faryzeusze, którzy postanowili służyć możnym tego świata, entuzjaści siły, przemocy i terroru, milczą karły duchowe i kreatury ludzkie bez kregosłupów.

Głębokie wrażenie wywołała natomiast zbrodnia faszystowska w całym postępowym świecie. Proletariat wszystkich państw i narodów rozumie ZNACZENIE I WYMOVĘ tego niesłychanego faktu. Powiązany nicią głębokiej solidarności i międzynarodowego braterstwa, robotnik na całej kuli ziemskiej, daje wyraz swego protestu przeciwko zbrodni madyryckiej. Wybitni uczeni wszystkich krajów, prawdziwi szerzyciele wiedzy, oświaty i kultury, światła umysły naszej epoki, działacze rewolucyjni i socjalistyczni całego świata, zakładają płomienny protest przeciwko ŚMIERCI BOHATERÓW, PRZECIW ZBRODNI CZEMU MILCZENIU I PRZECIW SZTUCZNEMU UTRZYMYWANIU PRZY ŻYCIU BASTIONU FASZYSTOWSKIEGO W HISZPANII. Solidarne siły pracujących całego świata odniosą zwycięstwo nad ciemnotą scementowaną amerykańskimi dolarami.

Polska klasa robotnicza, która składała najpóźniejsze dowody swej solidarności z Walczącą Hiszpanią w latach wojny domowej, proletariat polski, który wysyłał tysiące swoich najlepszych synów do walki z faszyzmem międzynarodowym prowadzącym wstępne manewry na hiszpańskiej ziemi przed wywołaniem rzezi światowej, składa głęboki hołd męczennikom sprawy proletariackiej, bojownikom o wolność i sprawiedliwość. Do protestu całego postępowego świata, dołączamy nasz głos, głos kraju, który w walce o wolność złożył miliony ofiar i strumienie krwi.

Zbrodnia madyrycka jeszcze mocniej zespoli wszystkie rewolucyjne siły walczącego proletariatu, który zniechęci z powierzchni ziemi ociekające krwią trony pomazańców i fotele tyrańskich satrapów.

ARTUR KARACZEWSKI

Cwierć wieku w służbie oświaty robotniczej

Z przeszłości T. U. R.

Gdy przebiegam myślą wielki szmat czasu, który mnie dzieli od chwili, gdy stanąłem do pracy partyjnej po przyjeździe z zagranicy, okres wynoszący prawie pół wieku, to dopiero widzę tę olbrzymią różnicę: przygotowania umysłowego masy robotniczej wtedy i dziś. — Wtedy Kongresówka nie miała żadnych szkół. Praca partyjna łączyła się ściśle z elementarnym kształceniem. I jedno i drugie — i oświadczenie polityczno-społeczne i wiedzę podstawową należało zdobywać nielegalnie.

W kółkach robotniczych mówiono o Marksie i o astronomii, o związkach zawodowych i o Mielkiewcu.

Wiedza fundamentem socjalizmu

To ściśle zespolenie propagandy i oświaty było potrzebą czasu. Stało się ono prawem zwyczajowym na długo przed tym, zanim pojawiły się programy i statuty.

Socjalizm otwierał drogę do wiedzy — wiedza była fundamentem socjalizmu. Z rozrostem organizacji zaczęła się specjalizacja pracy. Pierwszymi oświatowcami byli młodzi studenci, stawiający pierwsze kroki w życiu partyjnym. — Rok 1905 był okresem gwałtownego wzrostu zainteresowania wiedzą — nie tylko w Warszawie, ale w całej Kongresówce. Radykalne naczelnictwo obficie zasililo szeregi partyjne. W walce o szkołę polską PPS zajęła czynne stanowisko.

Ofensywa PPS przeciw ciemnocie

Wojna i zdobycie niepodległości radykalnie zmieniły sytuację. — Wprawdzie plany Rządu Ludowego urzeczywistniły się w bardzo drobnej części, ale nie trzeba już było nielegalnie zdobywać elementarnej wiedzy. Przed zjednoczoną PPS na terenie całej Polski stanął taki ogrom zadań politycznych i organizacyjnych, że pochłonęły one całkowicie energię partii, odsuwając na dalszy plan zagadnienia oświatowe. Ale zacięła walka o władzę, rozprężana przez endeków, ujawniła przerażającą bezbrorność szerokiej masy wobec najbardziej absurdalnych poczyną demagogii.

Punktem kulminacyjnym stały się brutalne burdy uliczne, w dniu, gdy Zgromadzenie Narodowe miało wybrać pierwszego prezydenta. — Potem przyszło zabójstwo Narutowicza.

Bezbrzeżna ciemnota szerokiej masy wolała o ratunek. Wówczas z inicjatywy Ignacego Daszyńskiego PPS powołała do życia Tow. Uniw. Robotniczego. Akcja oświatowa partii otrzymała trwałą podstawę organizacyjną.

TUR pomógł o młodzieży

Skromniutki były środki materialne, a jakże szeroki zasięg działania. Zarząd Główny w Warszawie rozwinął gorączkową działalność. Mając prelegentów wśród posłów i senatorów partii, rozpoczął odczyty publiczne w całym kraju. TUR bowiem był organizacją partyjną, ale działalnością swą chciał objąć najszersze masy ludowe. — Nazwiska takie, jak Czapliński, Posner, Próchnik, Krzesławski-Cynarski przyciągały tłumy. Organizacja odczytów zajmowała się oddziały miejscowe, które poza tym w miarę sił i środków prowadziły akcje odczytów w związkach zawodowych i w organizacjach partyjnych, urządzając wykłady, kursy, prowadząc biblioteczki i t.p.

Ważnym działem pracy zarówno w centrum jak na prowincji było organizowanie młodzieży, która tworzyła swe własne kółka, zajmowała się sportem, prowadziła chóry i orkiestry, urządziła zabawy, ale jednocześnie była ogniskiem myśli socjalistycznej wśród młodego pokolenia. Ubóstwianym wodzem był Stanisław Dubois. Praca wśród najmłodszych w Czerwonym Harcerstwie opierała się także o TUR i miała doniosłe znaczenie wychowawcze.

Kursy i wycieczki

Duże znaczenie miały kursy o charakterze partyjno-wychowawczym. Jedne z nich, połączone z internatem, prowadzone przez tow. Jadwigę Markowską — dały solidną podbudowę ideologiczną niejednemu z dzisiejszych działaczy. Inne prowadził tow. Czapliński, zapoznając młodzież robotniczą z naukowymi zasadami socjalizmu.

Czapliński był również kierownikiem akcji krajoznawczo-wycieczkowej, która w sezonie letnim gromadziła liczne zastępy młodzieży. Wycieczki nie tylko po kraju, ale i zagranicą, zapoznwały uczestników z „Czerwonym Wiedniem”, z demokratyczną Szwecją, Danią i Finlandią.

Wybitną rolę w akcji TUR-owej odegrała młodzież zrzeszona w Związku Niezależnej Młodzieży So-

cjalistycznej. Wywodzi się z niej dzisiaj wielu czołowych działaczy, którzy wyszli cało z pogromu hitlerowskiego.

Teatry i wydawnictwa

Wielką zasługą Zarządu Głównego TUR-u było zorganizowanie teatru w Ateneum w Warszawie, który dzięki kierownictwu Jaracza stał się pierwszorzędną sceną polską.

Akcja odczytowa TUR w Łodzi

Zasadnicze przeszkody zostały pokonane

W związku z rozpoczęciem w roku bieżącym akcji odczytowej Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Łodzi, wydaje się rzeczą słuszną, aby podsumować wyniki osiągnięte w ubiegłym roku odczytowym, zastanowić się głębiej nad istotnymi przyczynami niedociągnięć oraz braków, jak również wysnuć z tych rozważań należyte wnioski.

Zdawało by się pozornie, iż Łódź jako stolica polskiego proletariatu mająca za sobą tradycję walk robotniczych, jak również owocnej roboty przedwojennej TUR — jest specjalnie wdzięcznym polem dla prac kulturalno-oświatowych prowadzonych w ramach akcji odczytowej.

Rzeczywistość jednakże, w świetle zeszłorocznych doświadczeń przedstawia się nieco inaczej.

Trudności w roku ubiegłym

Podstawową trudnością, o którą rozbiły się twórcze wysiłki skoordynowanej pracy — był brak zasadniczego porozumienia między TURem a Związkami Zawodowymi, które niechętnie otwierały podwoje swych świetlic dla TURu. Dział ta kwestia — na szczęście — należy do przeszłości.

Dalej należy stwierdzić, iż łódzkie świetlice fabryczne mają personel kierowniczy nie zawsze stojący na wysokości zadania.

Drugim momentem nastrożającym zasadnicze trudności w akcji odczytowej są — słuchacze.

Zmęczeni długotrwałą wojną i okupacją, borykający się z trudnościami natury materialnej okresu powojennego, goniący za dodatkowym zarobkiem, często kosztem własnego odpoczynku — nieraz mimo dobrej woli i szczerych chęci nie mogą korzystać z dobrze nawet prowadzonej akcji odczytowej.

Wreszcie wspomnieć należy o działalności wydawniczej, która zwłaszcza w ostatnich latach rozwinęła się bardzo szeroko.

Tę wielostronną działalność TUR prowadził przy pomocy niezmiennie skromnych środków. Cały Sztab Zarządu Głównego stanowił sekretarz generalny (tow. Kopeński, potem tow. Piotrowski) i jego sekretarka (tow. Rapacka) z pomocą maszynistki i gońca. Biuro mieściło się na IV piętrze w gmachu Ateneum w 2 pokojach jednokімnych. — Łączność z terenem utrzymywali

prelegenci, będący jednocześnie wizytatorami oddziałów. W okresie sanacji — w obliczu narastającej fali faszystów — zaczęły się ograniczenia pracy TUR-u i prześladowania członków oraz sympatyków. — Tym większe jest znaczenie TUR jako jedynej niemal placówki, budzącej świadomość szerokiej masy wobec zbliżającego się niebezpieczeństwa wojny.

Nową pracę powojenną rozpoczął TUR w innych warunkach i z innymi możliwościami.

Prof. dr Z. Szymanowski

Sprawa młodzieży

Jeśli chodzi o młodzież, to postawa jej może często wzbudzać — naszym zdaniem — głębokie obawy napawać troską o przyszłość. Jest ona bowiem nastawiona raczej na zabawy i to wyłącznie taneczne, których niezbędnym akcesorium jest bufet. Odczyt traktuje ona natomiast nabyt często jako zło konieczne, a jej stosunek do akcji kulturalno-oświatowej jest niemal lekceważący.

Jasną jest rzeczą, że nie da się tego powiedzieć ogólnie o całej młodzieży, jednakże wypadków takich jest stanowczo za dużo.

Trzecim momentem hamującym w świetlicach jest prawie całkowita absencja pracowników administracyjnych odnośnych zakładów pracy na imprezach świetlicowych. Tę rolę sytuacja stwarza wśród robotników tendencję do ignorowania świetlicy i jej poczynania.

Należało by, zdaniem naszym, wciągnąć pracowników umysłowych do prac świetlicowych, zainteresować bliżej ich formami a przez to na płaszczyźnie towarzyskiego współżycia oraz wspólnych prac świetlicowych nawiązało by się serdeczniejszą więź między ludźmi pracy umysłowej i fizycznej.

Takby w wielkim skrócie wyglądało pobieżnie charakterystyka środowiska, na którym bazowana jest w Łodzi akcja odczytowa.

Z kolei uważamy, że nie od rzeczy będzie jeżeli zobrazujemy pokrótce omawiane zagadnienia od strony prelegentów.

Usunięto przeszkody

Otóż zasadniczym mankamentem w tej dziedzinie był dotychczas

brak należytej zorganizowanej Kola Prelegentów. W tym miejscu należy podkreślić, iż kierownictwo akcji odczytowej zdawało sobie dołatknie sprawę z ważności powyższego mankamentu, jednakże usunięcie jego było prawie niemożliwe skutkiem wielotorowości w prowadzeniu akcji odczytowej (Kuratorium Okręgu Szkolnego, Związki Zawodowe, Wydział Oświaty Zarządu Miejskiego, TUR, Organizacje Młodzieżowe).

W obecnej chwili sytuacja zmieniła się radykalnie na lepsze, gdyż w ostatnich dniach w wyniku długotrwałych pertraktacji, zostało powołane do życia Koło Prelegentów TUR, którego zadaniem, między innymi będzie synchronizacja akcji odczytowej i jej usprawnienie.

Cheąc bliżej wysondować zainteresowania słuchaczy, kierownictwo akcji odczytowej poszło na koncepcję rozpisania wśród nich ankiet opartych na tematyce proponowanej przez Zarząd Główny TUR. Ankiety tego rodzaju przeprowadzono już w kilku świetlicach rozpoczynając w bieżącym roku akcję odczytową. Dały one bogaty, niezmierznie interesujący materiał.

Kończąc należy stwierdzić, że ubiegły rok odczytowy dał nam dużo doświadczeń i spostrzeżeń, oraz cennego wkładu na przyszłość. Jesteśmy przekonani, że pierwsze zasadnicze przeszkody zostały już pokonane, że tak bardzo pożądana współpraca TURu ze Związkami Zawodowymi otworzyła wielkie możliwości dla roboty kulturalno-oświatowej w służbie polskiej klasy robotniczej.

Zygmunt Makareczuk

Dwa wielkie koncerty w Filharmonii

Od Beethovena do Prokofiewa Koncert fortepianowy c-moll Rachmaninowa. Pianista Karol Klein Uśmiech Mozarta. Jeszcze raz Prokofiew. Koncert fortepianowy Ludomira Różyckiego. Władysław Kędra. „Polonia” Ryszarda Wagnera

Drugi koncert symfoniczny Filharmonii przyniósł nam w programie interesujące zestawienie dwóch klasycznych symfoni: I-szej, C-dur, Beethovena — i Symfonii „Klasycznej” Sergiusza Prokofiewa. I-sza symfonia Beethovena rozpoczyna nieśmiertelny cykl dzieł symfonicznych, które nie tylko jak opoka leży u podstaw muzyki wieku 19-go, ale jednocześnie, dzięki geniuszowi swego twórcy, wznoszą się fałchem niebiosów szczytów, ku którym nie przestają spoglądać po dziś dzień z podziwem wszyscy przedstawiciele tak zwanego kierunku „absolutnego” w twórczości muzycznej. Szczyty te przesłaniała przejściowo mgła fantastyki twórczej romantyków. Przesunęła się nad nimi burza reformatorskich poczynań Wagnera wraz z wszystkimi zjawiskami pochodnymi. Lecz szczyty pozostały szczytami. Łańcuch ich pomnażał się tylko z czasem, niezależnie od wszelkich „programowych” sugestii i wzbogacił się o dzieła Schuberta, Mendelssohna, Brahmsa, Brucknera, Dvorzaka, Czajkowskiego. Ku formom klasycznym skłaniać się zaczę-

li na koniec i najwybitniejsi nowatorzy i rewolucjonści współcześni, którzy zorientowali się rychło, że bez konstrukcji nie stworzy się w muzyce nic trwałego i wartościowego, że chwilowo przynajmniej nie wymyśli się nie lepszego nad to, co w ograniczonym rozwoju form muzycznych stworzyła wielka trójca klasyczna: Mozart — Haydn — Beethoven, próbując więc budować dalej na klasycznej podstawie.

Z wybitnych symfonistów nowożytnych, którzy dość wcześnie i świadomie złączyli swą twórczość z nurtem klasycznym, u nas szczytowiec miejscem zajął Karol Szymanowski, w muzyce rosyjskiej — dołączając się do niego próbując Igor Strawiński i Sergiusz Prokofiew. I dlatego zestawienie Symfonii klasycznej Prokofiewa z I symfonią Beethovena na programie Drugiego koncertu Filharmonii było tak pouczające. Słuchając wykonania symfonii Prokofiewa, smakowaliśmy świeżość inwencji, staranną i kunsztowną robotę kompozytora rosyjskiego, efektywną i świadomą tego efektu instrumentalną, ale czy udało się przewyższyć

mu przyswiecający obecnie twórcy tego rodzaju pierwowzór klasyczny, o tym można by długo i szeroko podyskutować. Niemniej usłownienie Prokofiewa wypłynęło na czysty nurt klasycyzmu muzycznego jest zjawiskiem nie tylko zmiennym dla ducha czasu, ale i budzącym nadzieję, że twórczość muzyczna, po przejściu rozmaitych „izmów”, określną drogą wraca do punktu wyjścia. Czy to jest złe, czy dobrze, nad tym w tej chwili zastanawiać się nie będziemy.

Koncert fortepianowy, drugi, c-moll Sergiusza Rachmaninowa ma w literaturze fortepianowej zdawną ustaloną sławę, a wśród miłośników muzyki liczy ogromny zastęp szczerych wielbicieli. Istotnie, wielką jego melodyjność, ujmującą harmonizacją, świetną robotą techniczną, a przede wszystkim — niezaprzeczoną poetyczny polot, zapewniają temu utworowi na długo jeszcze miejsce poczesne wśród najwybitniejszych dzieł wielkiego koncertowego repertuaru.

Wykonał ten koncert krakowski pianista Karol Klein. Trudno coś pewnego napisać o istotnych zaletach pianisty, który posiada niewątpliwie i dobrą szkołę (jest uczniem niezapomnianego Ignacego Friedmanna) i muzikalność i dobre wyczucie stylu neoromantyków rosyjskich, co przejawiało się w nadciągach (utwory Medtnera i Skriabiną), bowiem należyte wykonanie koncertu Rachmaninowa utrudniał pianście gadnier-na nerwowość, która po prostu obzwładniała mu palce, a w końcu do-

prowadziła do pogubienia się z orkiestrą. Nie jest to przyjemne na koncercie, ale dramatu z tego robić nie należy. Wypadki takie trafiały się i najwybitniejszym wirtuozom. Przytomność umysłu dyr. Górzyskiego i sprawność naszej orkiestry, częściowo uratowały sytuację, a choć poirytowany akompaniament mścił się poniekąd nad solistą, głusząc go nieco w finale, to jednak „virescit unctis” dobrnieło jakoś do szczęśliwego końca. Publiczność nasza nie dała się tym incydentem odstraszyć i wykładała jeszcze parę razy pianistę na estradę, zmuszając go do nadciągów i dając mu się w ten sposób zrehabilitować. Był to znak, że nie przeszła do porządku dziennego nad istotnymi zaletami artysty i to jej przynosi zaszczyt.

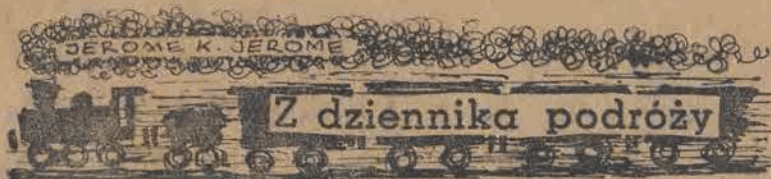
Koncert rozpoczął świetnym wykonaniem uwerfury do op. „Wesele Figara” Mozarta, która jak uśmiech słoneczny, wybornie usposobiła do wysłuchania całego programu.

III-ci wielki koncert symfoniczny Filharmonii dał nam ponowną próbę twórczości Prokofiewa, w postaci fragmentów z suity baletowej „Romeo i Julia” tegoż kompozytora. Rewelacja dla melomanów tutejszych był natomiast Koncert fortepianowy op. 43 Ludomira Różyckiego, zwłaszcza, że grał go ulubieniec łódzkiej publiczności Władysław Kędra — i powiedział to od razu z góry, zagrał go świetnie. Znany zalety kompozycji, fortepianowych Różyckiego — barwność, śpiewność i duże uwzględnienie pierwiastka wirtuozowskiego. Wszystkie te cechy posiada w sto-

piu bardzo wysokim i jego Koncert fortepianowy, Władysław Kędra, który bez przesady nazwać można urodzonym pianistą, ma poza wartościami czysto pianistycznymi natury, które wszyscy dobrze znamy, niewyczerpany zasób sił i energii, które pozwalają mu po wykonaniu dość forsownego i długiego utworu koncertowego, grać bez końca na bis, bez zmęczenia, z precyzją i niezamąconą świeżością (bisował 5 razy!). Jest to pianista typu Lisztowskiego, który moim zdaniem, marnuje się, borykając się z trudnościami życia, podczas gdy miejsce jego jest na szerokim świecie. Ale to nie wszystko. Kędra posiada nadto tę rasową muzykancką ciekawość do utworów małych granich, do walki o pozycję nieśluszną zaniedbywaną. Z tych względów wykonanie Koncertu Różyckiego, który w interpretacji Kędry nabiera szans przyszłości, poczytać mu należy za specjalną zasługę.

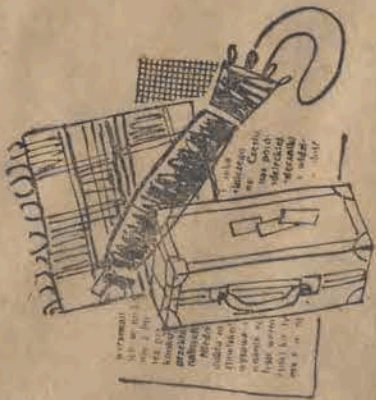
Zakończono koncert kiczem Wagnera pt. „Polonia”. Utwór ten, mający dla nas posmak sensacyjności, na leży do pierwiastków późniejszego twórcy „Tristana i Izoldy”. Z braku miejsca, omówię go innym razem. Dyrigował Działaw Górzyski, który obecnie pracuje usilnie nad uzupełnieniem braków orkiestry, spowodowanych przez zbyt długą przerwę. Orkiestra przykłada się do tej pracy ze zrozumieniem, to też i na wyniki nie będziemy niewątpliwie czekać zbyt długo. Zespół wraca do formy i to co już w tej chwili reprezentuje, godne jest uwagi i pochwały.

ST. WOJNA-GWIAZDZISTSKI

Prawie godzinę czekaliśmy w Ostendzie, zanim nasz pociąg przystanął do drogi. Bezpośrednio do Kolonii szedł tylko jeden wagon, w przedziale było zaś o czterech podróżnych więcej, niż miejsc.

Nie jednak o tym nie wiedząc, nie spieszyliśmy się z zajęciem miejsca, kiedy zaś spokojnie skończyliśmy pić kawę, okazało się, że wszystkie były już zajęte. Tu leżała walizka, tam pęd, tam znów — parasol itd... Co prawda, nikogo w wagonie nie było, ale też i wolnych miejsc nie było!

Istnieje nie pisane, obowiązujące jednak wszystkich podróżnych, prawo, że jakikolwiek przedmiot, położony w danym miejscu, zabezpiecza je właścicielowi przedmiotu. To jest dobre, słuszne prawo i kiedykolwiek sam bym za nim gardłował.

Ale o godzinie trzeciej nad ranem odczucia człowieka są jakby uśpione. Sumienie przeciętnego człowieka zaczyna przemawiać gdzieś ok. 8-mej lub 9-tej i to dopiero po śniadaniu. Natomiast o trzeciej z rana człowiek gotów jest do takich rzeczy, o których sama myśl gdzieś o 3-ciej po południu doprowadziłaby do stanu przerażenia.

Niejednokrotnie czytałem o nagle budzącej się lepszej części istoty ludzkiej. Przyczyną tego przebudzenia jest zwykle głos katarzynki, rozpływającej wzruszającą melodię, lub ba-

placz niemowlęcia: gdyby więc katarzynka lub niemowlę znajdowało się wówczas w Ostendzie, prawdopodobnie ani ja ani mój przyjaciel B. nie popłynilibyśmy zbrodni.

Ponieważ jednak nic się nie odezwano, wskoczyliśmy do wagonu, pouśmialiśmy się sobie i siedliśmy sobie najspokojniej, udając niewinność.

Po upływie kilku sekund zjawił się jakiś pan, również usiadł rzeczy i usiadł.

— To miejsce jest zajęte — odezwał się B., zdziwiony bezczelnością przybysza. — Właściwie wszystkie miejsca są zajęte.

— Mało mnie to obchodzi — odpowiedział bezczelnie ów jegomość. — Muszę dziś być w Kolonii i nie widzę innego sposobu, by się do niej dostać.

— Tak, ale przecież i ci, co wcześniej zajęli miejsca, również chcą jechać! — zawołałem zgorzchnięty. — A pan myśli tylko o sobie...

Zaczęło się we mnie budzić poczucie sprawiedliwości i w ogóle — byłem oburzony. Jeszcze przed dwoma minutami zajęcie cudzego miejsca nie wzbudzało we mnie żadnego protestu, teraz jednak uważałem to za rzecz bezwstydną. Nie chwając się, muszę powiedzieć, że jednak lepszą częścią mojej istoty nigdy nie może spać zbyt długo: zostawiona samej sobie, budzi się napewno. Niebiosa biore na świadka, iż choćem grzeszny i słaby człowiek, to jednak naturę mam dobrą... Ten cyniczny jegomość targnął najszlachetniejszymi strunami mojej istoty: zrozumiałem całą ohydę zajmowania cudzego miejsca w wagonie i czując, że muszę dać jakieś zadośćuczynienie sprawiedliwości za złe popelnione przeze mnie i przez mego przyjaciela, siłłem się na najbardziej przekonujące argumenty.

Ale moja retoryka nie wywołała żadnego skutku... Na pięć minut przed odejściem pociągu, napłynęli do wagonu prawdziwi właściciele miejsc. Widać tylko pięć wolnych — a było ich siedmiu! — zaczęli się wyklócać między sobą.

B., ja i ten trzeci, siedzący w kącie, usiłowaliśmy ich uspokoić, ale namiętności były zbyt podniecone, żeby mogły ustąpić głosowi rozsądku. Tworzyły się rozmaite kombinacje z pięciu, którzy napadali na dwóch pozostałych, iż jakoby podstępem zdobyli miejsca, a każdy z osobna dawał do zrozumienia, że wszyscy pozostali są kłamcami.

Bardzo mi się nie podobało to, że klóćli się po angielsku. Każdy przecież z nich miał swój język ojczysty, było tam bowiem czterech Belgów, dwóch Francuzów i Chińczyk, ale wszyscy zgodnie uważali, że do wymyślenia najbardziej nadaje się język angielski.

Kiedy zrozumiałem, że nie potrafią się pogodzić, zwróciłem się do nas o rozsądzenie sprawy. Bez wahania stanęliśmy po stronie szczuplejszych, a ci uważając kwestię za wyczerpaną, zajęli miejsca, proponując otym, żeby się wynieśli.

Otyli — Francuz i jeden Belg — oświadczyli, że nie mają zamiaru ustępować i zawięzali naczelnika stacji. Naczelnik stacji ani myślał słuchać tego, co oni mówili, tylko z miejsca napadł na nich, dlaczego w ogóle weszli do wagonu. — to wstyd, doprawdy — mówił — pakować się do zajętą przedziału i niepokoić siedzących tam pasażerów...

Mówił po angielsku, a tamci — już z peronu — odpowiadali również po angielsku. Jak z tego wynika, angielski stał się popularny w kłótniach między cudzoziemcami. Widocznie uważają, że jest najdobitniejszy.

Patrzyliśmy przez okno na tłoczących się, bawili to nas bowiem i zajmowało. W czasie najgorętszej utarczki nadszedł żandarm i, oczywiście, stanął po stronie naczelnika stacji. Mundury zawsze trzymają się solidarnie, bez względu na to, o co ludzie

się kłócą i kto ma rację. To ich nie obchodzi. Takie już jest utarte między mundurami przekonanie, że mundur nigdy źle nie postępuje. Jeżeli złodziej włoży mundur, to policja będzie mu w każdej chwili służyć pomocą i zabierze do więzienia tych, co będą złodziejowi utrudniać wykonanie zawodu. Żandarm pomagał wymsłać również po angielsku.

Płótni niestworzone rzeczy. Gdyby mówił po francusku, z pewnością lepiej by wyraził swe uczucia, ale jemu chodziło o to — jak każdemu zresztą cudzoziemcowi — by uchodzić za skończoną krzykacza angielskiego. Korzystał więc ze sposobności i wprawiał się.

Przyłączył się do tej kłótni również jakiś urzędnik od rewizji. Bronił pasażerów, a wymyślał naczelnikowi stacji i żandarmowi — także po angielsku.

Mój przyjaciel B. niezmiernie cieszył się z tego, że na obcej ziemi, zdala od ojczyzny, trafił na taką typową kłótnię angielską.

Ilustr. Karol Baraniecki.

Rysunek bez podpisu

JAN CZARNY

FRASZKI

MALŻENSTWO DOSKONAŁE

Nie dziwnego, że jedzą chleb
z jednego pieca:
On zarabia na boku, ona zaś na
piecach.

NIEBOSZCZYKOWI

Złota w życiu szukales, toś się też
dorebił:
Pięć złoconych aniosłków twój
karawan zdoła...

SKLEPIKARZ

By Polskę 'wzwyż podciągnął
Stwórca z rana prosi,
potem idzie do sklepu i... ceny
podnosi.

KŁOPOT

Znam jedną bardzo słodką
niewiastę,
o drugiej, pulchnej wciąż trapią
mnie sny...
Cóż z tego? Wczoraj był dzień bez
ciastek,
a dzisiaj znowu jest dzień
bezmieśny!

Humor naszych dziadków

Z PAMIĘTNIKÓW AKTORA PROWINCJONALNEGO

(Kartka znaleziona w rupieciach rekwizytorni)

...Przyjechaliśmy do miasteczka Pyzdrow.

Dyrektor nasz wynajął szopę, w której mieliśmy przedstawiać „najnowsze komedie, dramaty i melodramaty”, jak opiewał afisz.

Na inauguracyjnym przedstawieniu dawaliśmy sztukę, której tytułu dobrze nie pamiętam, pewny jestem jednakże, że grałem w niej jakiegoś dramatycznego bohatera.

Wieczorem nastąpiła straszna ulewa z grzmotami i błyskawicami.

Owego to przedstawienia zdarzył mi się komiczny epizod, którego nigdy w życiu nie zapomnę.

Byłem na scenie i mówiłem monolog pełen tragicznych frazeologów.

Rzecz działa się w lesie i podczas mego monologu, aktor, grający cygana, miał właśnie wprowadzić na scenę niedźwiedzia.

I w istocie, patrz, z za ostatniej kulis ukazuje się straszliwy zwierz.

Wtem, niebiosa rozdarła straszna błyskawica, a światło jej wdarło się przez szpary szosy na niedość oświetloną scenę, a straszliwy grom zahuczał nad Pyzdrami.

W tej chwili, o zgrozo! niedźwiedź, którego miałem właśnie za bijać, podnosi się na zadnie łapy i zegnając się prawą przednią, woła:

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego... Pod Twoją obronę uciekam się...

Był to bowiem wynajęty statysta, przebrany w niedźwiedzia... „kostium”.

Jeszcze jedno zdarzenie.

W sztuce pt. „Gracz czyli dziecię stawione na kartę” grałem rolę „czarnego charakteru”.

Miałem nalepiony wielki nos z maści zwanej diachilum.

W jednym z aktów rzecz dzieje się w sali gry. Na stole leżały rozrzucone karty i sporo marek preferansowych, zastępujących złote monety...

Nędzniku! — krzyknął jeden z aktorów, grających rolę graczy — szukales mnie!

I rzucił garść marek w moją twarz, tak bowiem wypadało z roli.

Aczkolwiek scena była nawskroś tragiczna, jednakże pomiedzy publicznością powstał okropny śmiech, a nawet i aktorzy, znajdujący się na scenie, nie byli w stanie powstrzymać się od niego.

Ja tylko jeden stałem w postawie wyzywającej, przejęty swą rolą...

Wtem, spojrzałem w stojące na stole lustro i...

Cztery marki preferansowe utkwiły w moim nalepionym nosie.

Kurtynę spuszczone. Skandal! (Z tyg. „Kolce”, Warszawa, 1885)

Zreformowane przysłowia

Wszędzie dobrze, a najlepiej w intendancji.

Czem chata bogata, tem paskuje.

Mądrej głowie — dość pozwoleń na wywóz.

Jaką miarką mierzysz, taką oszukasz.

Cudze chwalicie, swego nie znacie — sami nie wiecie, co rozkradacie.

Czego się Jaś nie nauczył — tego jako szef sekcji, nie będzie umiał.

Gdzie kucharek sześć, tam żołnierzy dwanaście.

Dwa razy traci, kto prędko sprzedaje dolary.

Nie wszystko złoto, co się szmugluje.

Kto rano wstaje, ten jedzie pełnym tramwajem.

— Poco dla takiego głupstwa przepłacać tapicera! Ja sam założę ci firanki...

Spółdzielnia
Wydawnicza

„WIEDZA“

POLECA

jako najmiłszy PODARUNEK KSIĄŻKI dla MŁODZIEŻY:

BAJKI — Bajki uzbekie i tadżyckie. Opracowała E. Sio. bodnikowa. Ilustr. I. Witz. Str. 113	230,—
BEYLIN K. — My sam. (Według powieści Jerome K. Jerome'a. Okł. i ilustr. prof. S. Hiszpański. Str. 105	220,—
CERVANTES M. — Don Kichot z La Manczy. Opracował dla młodzieży J. Wittlin. Zdobił I. Witz. Str. 387, nieoprawione	500,— 650,—
COLLODI C. — Pinokio. Przygody drewnianej kukiełki. Z włoskiego opracował J. Wittlin. Ilustr. I. Witz. Wyd. 2. Str. 205	350,—
DYGASINSKI A. — Zajac. Powieść. Wstęp i objaśnienia Fr. Bielaka. Str. 217	300,—
GASIOROWSKI W. (Wiesław Schavus) — Huragan. Powieść historyczna z epoki napoleońskiej. W przeróbce dla młodzieży, dokonanej przez autora. Wyd. 9. Tom I. Str. 288. T. 2. Str. 307	800,—
GORSKA H. — O księciu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej. Zdobił M. Hiszpański. Str. 144	350,—
KAMINSKI A. (J. Górecki) — Kamienie na szaniec. Wyda nie 3. krajowe. Ilustr. W. Czarnecki. Str. 206	300,—
KINGSLEY CH. — Na podbój świata. Przeł. Z. Popławska. Str. 279	400,—
KIPLING R. — Kim. Przekład autoryzowany J. Birkenma. jera. Wyd. 3. Str. 340	680,—
KIPLING R. — Księga dżungli. Przekład autoryzowany J. Birkenmajera. Wyd. 4. Str. 201	380,—
MICHAELIS K. — Dzieci z Nyhavn. Z 50 ilustr. M. Hjuler. Autoryzowany przekład T. Zabłudowskiego. Str. 201	350,—
ORZESZKOWA E. — Nad Niemnem. T. 1—3. Wstępem opatrzył J. Krzyżanowski. T. 1. Str. 208. T. 2. Str. 225. Str. 289	850,—
PETERSOWA Z. — Liczyrzepa duch gór. Bajki dla młodzieży. (Okł. i ilustr. wyk. M. Hiszpański). Str. 129	270,—
PROCHNIK A. — Demokracja Kościuszkowska. Z wstępem B. Limanowskiego. Str. 206	300,—
PRUSZYŃSKI K. — Droga wiedza przez Narvik. Powieść. Wyd. 3. Str. 237	350,—
STEVENSON R. L. — Wyspa skarbów. Powieść. Przełoż. z ang. J. Birkenmajera. Wyd. 3. Str. 295	380,—
STRUG A. — Ludzie podziemi. Wstępem opatrzył dr. Gdu. la. (Pisma pod red. H. Szypera, t. 1). Str. 214	260,—
TRAVERS P. L. — Agnieszka. Przełoż. I. Tuwim. Z ilustr. M. Shepard. Z wyd. Przeworskiego. Str. 171	450,—
ZULAWSKI J. — Na srebrnym globie. Rękopis z księży. ca. Str. 355	480,—
ZULAWSKI J. — Zwycięzca. Str. 336	480,—
ZULAWSKI J. — Stara Ziemia. Str. 280	400,—

Do nabycia we wszystkich księgarniach w Polsce.

SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA“

Wydział Księgarski

Warszawa, ul. Lwowska 5

SPORT

18 stycznia 1948 r.

Sejmik piłkarzy łódzkich

Ustalono już termin walnego zebrania Łódzkiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

Sejmik piłkarzy łódzkich zbierze się w dniu 18 stycznia o godzinie 9.30 w pierwszym terminie i o godz. 10 w drugim w sali Miejskiej Rady Narodowej przy ul. Nowotki 16.

W ciągu roku nie spotkali się z poważnymi ze strony klubów zarzątcami pod adresem ustępujących władz związku i to daje nam pewną gwarancję, że zebranie będzie miało przebieg spokojny i rzeczowy.

Delegaci poszczególnych klubów zebrali się w formie delegatów naradzić plan pracy na rok przyszły.

Za najważniejszy problem uważamy w pierwszym rzędzie akcję szkolenia młodego narybku. W roku bieżącym sprawę tę, mimo wszystko, potraktowano trochę po macoszemu. Ponadto na zebraniu tym wypłynęła niewątpliwie sprawa ustosunkowania się Łodzi do projektu organizacji drugiej ligi piłkarskiej w Polsce.

Jest to problem ogólnopolski i wymaga poważnego i wszechstronnego przedyskutowania, gdyż głos Łodzi w tej sprawie może przeoczyć szale zwycięstwa na jedną (za ligą) lub drugą stronę.

Porządek dzienny zebrania jest następujący:

Zagalenie.
Wybór Komisji Weryfikacyjnej dla stwierdzenia listy upoważnionych do głosowania.
Wybór Prezydium Walnego Zgromadzenia.

Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
Sprawozdania: Zarządu, WG i D. Kolegium Sędziów, Skarbnika, Kapi-

Najważniejsze imprezy kolarskie w 1948 r.

Polski Związek Kolarski przewiduje następujące ważne imprezy w 1948 r.

29.4. — 1.5. — 3-etapowy wyścig szosowy z okazji Targów Poznańskich na terenie woj. poznańskiego.

23.5. w Kaliszu torowe drużynowe mistrzostwo Polski.

20.6. w Krakowie krótkodystansowe mistrzostwo Polski na torze.

25.6. — 4.7. — wyścig dokola Polski.

15.7. — szosowe mistrzostwo Polski na autostradzie pod Wrocławiem na 180 km.

1.9. — 5.9. — wyścig Warszawa — Praga czeska.

19.9. — górskie mistrzostwo Polski w Wiśle.

tana Związkowego i Komisji Rewizyjnej.

Dyskusja nad sprawozdaniami oraz udzielenie absolutorium ustępującym władzom.

Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1948.

Wnioski Zarządu i Członków ŁOZPN.

Wybory uzupełniające 1/3 członków Zarządu, 1/3 członków WG i D oraz Komisji Rewizyjnej.

Wolne wnioski.

Delegaci na Walne Zgromadzenie winni być zaopatrzeni w pisemne pełnomocnictwa, w których ma być wskazane, który z delegatów jest upoważniony do głosowania i jak nierzadko jest kolejność jego zastępców. Wnioski Członków na Walne Zgromadzenie winny być złożone do sekretariatu ŁOZPN-u do dnia 12 stycznia 1948 r.

Olimpijski konkurs literacki

Latem 1948 roku odbędzie się w Anglii igrzyska olimpijskie. W regulaminie ich przewidziany jest konkurs literacki.

Krajowy Komitet Olimpijski w porozumieniu z zarządem głównym związku zawodowego Literatów polskich ogłasza niniejszym eliminacyjny konkurs literacki.

Na utwory liryczne, za przykład: pieśni, hymny, ballady, proza liryczna, szkice literackie, przewidziano 6 nagród 1-sza nagroda — 75,000 zł., pięć nagród drugich po 25,000 zł. każda, pięć nagród trzecich po 10,000 każda.

Na utwory dramatyczne (tragédie, dramaty, komedie, farsy, sztuki teatralne na wolnym powietrzu, sztuki pisane dla radia, dialogi) 1-sza nagroda wynosi 200,000 zł., 2-ga nagroda — 100,000 zł., 3-cia 50,000 zł.

Na utwory epiczne (op. opowiadania, nowele, eposy, poematy narracyjne): 1-sza nagroda — 100,000 zł., trzy drugie nagrody po 50,000 zł. każda.

Prace opatrzone godłem z dołączoną kopertą tak samo oznaczoną i zawierającą imię, nazwisko i adres uczestnika należy przysłać pod adresem: Zarząd Główny Związku Zawodowego Literatów Polskich, Warszawa — ul. Śniadeckich Nr. 10 z załączaniem „konkurs olimpijski”.

Wisła zwycięża Cracovię w hokeju 7:6

KRAKÓW. — W Krakowie rozegrano pierwsze zawody hokejowe między „Wisłą” a „Cracovią”. „Cracovia” wzmocniona została Starzewskim z Ł. K. S. i Lewackim

z K. T. A. oraz świeżo pozyskanym Burdą. „Wisła” wystąpiła bez Palusa.

Mecz zakończył się zwycięstwem „Wisły” 7:6 (3:1, 2:3, 1:2).

Bramki dla „Wisły” strzelili: Skarżyński — 3, Bromer, Jasiński, Sokołowski i jedna samobójcza. Dla „Cracovii”: Starzewski — 2, Kapezyński, Lewacki i Wigocki.

Sędziowali Michalski i mgr Przewięda.

Walcott przeciwnikiem Louisa

NOWY JORK. — Mistrz świata w ciężkiej Joe Louis postanowił ostatecznie, że przeciwnikiem jego w przyszłej walce mistrzowskiej będzie Joe Walcott.

Spotkanie to rozegrane zostanie latem tego roku, prawdopodobnie w czerwcu i ma być zarazem ostatnim meczem Louisa, bez względu na wynik tego pojedynku.

Tym samym odpada, wysuwana uprzednio kandydatura mistrza świata w półciężkiej — Lesnewicha.

Rewanż ten Walcottowi służyć się należy, gdyż w rozegranym ostatnim spotkaniu on był właśnie moralnym zwycięzcą, mimo, że Louisowi

przyznano wygraną na punkty.

Poza tym Walcott jest jednym z niewielu pięściarzy, który potrafił być groźnym przeciwnikiem dla czarnego bombardiera w ciągu jego długiej kariery mistrzowskiej.

W ciągu 10-ciu lat było tylko 3-ch pięściarzy, którzy potrafili wytrzymać 15-rundowe walki z Louisem. Byli to: Tommy Farr, Arturo Godoy i Joe Walcott.

Zupełnie zrozumiałe więc jest wielkie zainteresowanie tym rewanżem.

O organizację tego spotkania ubiega się kilka miast, m. in. Nowy Jork, Los Angeles, Chicago i Filadelfia.

5-letnią dyskwalifikacją

zostali ukarani przez PZPN działacze poznańscy

Na ostatnim posiedzeniu zarządu PZPN postanowiono definitywnie odrzucić protest złożony po zakończeniu rozgrywek o wejście do Ligi przez poznański KKS.

Ponadto zarząd PZPN, po dokładnym zapoznaniu się z treścią zarzutów, dostarczonych przez specjalnie do tego celu powołaną komisję — uznał, iż tego rodzaju działalność członków zarządu klubu KKS przynosi jedynie ujemne sportowi i piłkarstwu Polski i w związku z tym postanowił w stosunku do winnych zastosować jak najbardziej surowe kary.

Zdyskwalifikowano więc na prze-

ciąg lat 5-ciu: viceprezesa klubu KKS oraz piastującego godność viceprezesa Pozn. Okr. Zw. P.N. — Szafkę Stefana członka zarządu KKS i jednocześnie sekretarza POZPN — Józefa Szymańskiego, II-go viceprezesa KKS — Szymańskiego Mariana.

PZPN postanowił zwrócić się do Związku Związków o rozciągnięcie powyższej dyskwalifikacji na wszystkie galeje sportu.

Wysoki wymiar kar niech będzie ostrzeżeniem dla tych wszystkich, którzy nie potrafili uszanować, uszanowanego wyniku na boisku i — oskarżając niewinnie innych — próbować zechcą „szczęścia” przy zielonym stołku.

W Zakopanem szkolić się będą sportowcy M. O.

Komenda Główna Milicji Obywatelskiej R.P. dażąc do spopularyzowania sportu narciarskiego w szeregach milicji organizuje w roku bieżącym ogólnopolski, 3-miesięczny kurs narciarski w Zakopanem.

Z terenu miasta Łodzi zostanie wysłana do Zakopanego dość liczna grupa milicjantów, którzy pod fachowym kierownictwem trenerów — powinni w terminie trzymiesięcznym opanować sztukę swobodnego poruszania się na deskach w górach.

Kandydaci wyjeżdżający na poszczególne kursy otrzymają z Komendy M.O. w Łodzi niezbędny sprzęt sportowy. Również w czasie od 15 do 29 marca roku bieżącego trwać będzie w Zakopanem specjalny kurs kondycyjny dla wszystkich drużyn piłkarskich M.O. Zespoły te będą w górach sztykować się do

pierwszego startu o mistrzostwo w swych okręgach.

URSON podpora hokeja szwajcarskiego

Pisma szwajcarskie donoszą, omawiając wyniki odbywających się w Davos rozgrywek hokejowych o puchar Spenglera, że w barwach jednego z najlepszych klubów szwajcarskich „Zurcher S. C.” wystąpił m. in. Polak — Urson.

W czasie meczu przegranego przez Szwajcarów z najlepszym dziś klubem hokejowym w Europie L.T.C. (Paryż), hokeista polski był jednym z najlepszych na lodowisku.

Należy przypomnieć, że Urson już przed wojną był członkiem narodowej drużyny reprezentacyjnej. Po wojnie Urson przez jeden sezon grał w Cracovii i był podpora tego zespołu, a następnie wyjechał do Szwajcarii, gdzie ożenił się i zamieszkał.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat W.G. i D. Nr. 61

Podaje się wyniki zawodów o mistrzostwo Kł. C. grupy I 1947 r.

26.4.47. Piłmienie — Czółenko 4:0 i 2 pkty dla Piłmienia. 27.4.47. Piłmienie — Naprzód 2:3 i 2 pkty dla Naprzodu. 28.4.47. Piłmienie — Czółenko 2:2 i 2 pkty dla Piłmienia. 29.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 30.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 31.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 32.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 33.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 34.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 35.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 36.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 37.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 38.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 39.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 40.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 41.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 42.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 43.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 44.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 45.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 46.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 47.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 48.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 49.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 50.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 51.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 52.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 53.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 54.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 55.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 56.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 57.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 58.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 59.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 60.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 61.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 62.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 63.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 64.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 65.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 66.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 67.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 68.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 69.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 70.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 71.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 72.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 73.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 74.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 75.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 76.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 77.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 78.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 79.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 80.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 81.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 82.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 83.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 84.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 85.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 86.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 87.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 88.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 89.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 90.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 91.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 92.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 93.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 94.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 95.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 96.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 97.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 98.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 99.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia. 100.4.47. Piłmienie — Czółenko 1:3 i 2 pkty dla Piłmienia.

1. RKS Piłmienie — gier 12, pkt. 21:3, bram. 57:18, wygr. 10, rem. 1, przegr. 1. 2. KS Podgórze — gier 12, pkt. 18:6, bram. 64:24, wygr. 9, rem. —, przegr. 3. 3. KKS Czółenko — gier 12, pkt. 15:9, bram. 42:24, wygr. 7, rem. 1, przegr. 4. 4. KS Piłmienie — gier 12, pkt. 11:13, bram. 30:32, wygr. 6, rem. 1, przegr. 5. 5. RKS Naprzód R.P. — gier 12, pkt. 9:15, bram. 27:54, wygr. 4, rem. 1, przegr. 7. 6. KS Konieckojny — gier 12, pkt. 6:18, bram. 24:48, wygr. 2, rem. 2, przegr. 8. 7. KS Czółenko — gier 12, pkt. 4:38, bram. 12:55, wygr. 1, rem. 2, przegr. 9. Kł. C. Mistrzem grupy I została drużyna RKS Piłmienie Łódź.

Frederic Boutet

CZŁOWIEK, KTÓRY POŚLUBIŁ WŁASNĄ ŻONĘ

Obszerny przedpokój, o szarych ścianach, fryz z czerwonej piwonii (efekt nieco banalny, Langlois nie był zadowolony), stał tam wieszak i skrzynia drewniana, potem był kolosalny długi pokój (dwa pokoje połączone), ściany chabrowe, z ozdobami z matowego złota i owalne lustro bez ram, kilka sztuk mebli; bardzo niskie łóżko — kanapa. Rozmieszczono po obu stronach szafki, tworzyły bibliotekę i stół, wielkie biurko z egzotycznego drzewa, trójkatny stolik i nader praktyczna szafa, u góry miejsce na książki i artystyczne drobniaki, niżej szuflady jak w komedzie, po obu stronach wysokie drzwi: dwa duże fotele, chabrowe jak ściany, kanapa, na której leżało białe futro; całość nie pretensjonalna i harmonijna. Ostatni pokój, szeroka kuchnia, przerebiona na łazienkę, cała z mozaiki niebieskiej i białej, była zaopatrzona w instalację hydropatyczną, zlew był przerobiony na toaletę, stała tam także mała szafka laki-

rowana na białe i skrzynia, której pokrywa tworzyła ławeczkę.

Właśnie na tej skrzyni Józef Langlois usiadł zaniepokojony. — Pan Maksymilian Duthil, który kończył przegląd mieszkania, był razem z nim w kuchni i artysta bał się, aby ten człowiek wpływe- wy, bezceremonialny i ciekawy nie zajrzał do skrzyni, do której rano Zuzia włożyła marchewkę i kartofle, co mogło by wywołać najgorsze wrażenie.

— Tu jest uroczko — oświadczył pan Duthil, gdy wszystko dokładnie obejrzał. — Tu jest uroczko, praktycznie, pięknie... Co do dużego pokoju, ten jest wspaniały...

Wyszli z kuchni i weszli do wspomnianego pokoju. Józef Langlois poczęstował gością wschodnimi papierosami. Pan Duthil wglębiał w fotel paląc z zadowoleniem, urządzenie było ładne, malarz był mu sympatyczny.

— Jestem zachwycony... Stwo-

rzył pan piękne wnętrza... To jest naprawdę wymarzone, kawalerskie mieszkanie.

— Na pied — à terre, na kawalerskie mieszkanie, tak, to jest wystarczające — powiedział niedbale Józef. Wygodnie mi jest tutaj pracować... Z biurka jestem obecnie zadowolony... sporo mnie to trudu kosztowało, aby wybrnąć, ale...

— Szafa także jest świetna, zachwyca oko swoją harmonią linii... Drzwi na prawo i lewo?...

— Ubrania... środek, bielizna, krawaty... Przeważnie tutaj mieszkam, mam wszystko, co mi jest potrzebne, książki, projekty, telefon...

— Ach, jest pan szczęśliwy, wolny od wszelkich zmartwień, może pan poświęcić się swoim pięknym pracom...

Dał się słyszeć dźwięk przekręcanego klucza w zatrasku, drzwi się otworzyły. Weszła Zuzia w kostiumie i kapeluszu. Langlois zrobił miłą zdziwioną i omal że niezadowolona.

— Ach to ty, malenka... Nie spodziewałem się...

Przedstawił „Pan Duthil — pana Zytę”.

Pan Duthil ukłonił się, podziwiając uroczę zjawisko, jakie z siebie

zrobiła Zuzanna. Zdjęła kapelusz i palto. Usiadła i milcząc zapaliła papierosa. Wstał przedk, aby na żądanie Langlois podać porto. W dal szym ciągu milcząc nalała do kieliszków złocisty płyn, potem znowu usiadła na kanapie, nie wtrącając się do rozmowy obu mężczyzn, wyjęła różę z wazonu i wachala.

— Lubię różę — powiedziała do pana Duthil, który jej się z tajemnym zainteresowaniem przyglądał. Było to jedyne zdanie, które padło z jej ust.

— To pana przyjaciółka? — szepnął pan Duthil Józefowi Langlois, gdy go odprawiał do przedpokoju.

— Tak, dobra dziewczyna, bardzo przywiązana, rozsądna... nieco milcząca i dziwaczka, ale szczerą...

— Jest zachwycająca, linia, szyk. Musi pana ubóstwiać... Ach, mój kochany, urządzenie pańskie jest kompletne... Widzę, że pan należy do tych, którzy potrafią łapać szczęście... Jestem zachwycony, że miałem przyjemność poznać pana, będę szczęśliwy, gdy poznam pana bliżej... W poniedziałek zechce pan przyjść do mnie na obiad... Omówimy meble... Siostra moja także chciałaby zamówić... Pan ma praw-

dziwy talent... Przyszłość do pana należy, niech mi pan wierzy... Do zobaczenia w poniedziałek.

— Ładnie wyglądała, Zuziu, prawda? — zapytała Zuzia męża, głosem dziecka, które czeka na pochwałę.

Po pewnym czasie dekorator Józef Langlois zaczął zdobywać sławę. Zaprojektowane meble dla pana Duthil i baronowej Dosiga, ściągły jeszcze inne zamówienia, ale nie była to jeszcze sława i majątek, o którym marzył.

Srodki nie wystarczały mu, aby wykonać swoje wielkie projekty i zdobyć nimi świat. Pokładał nadzieję w panu Duthil, którego widywał często, albo u niego lub też u siebie... Pan Duthil chętnie odwiedzał artystę...

— Wszystkie w porządku — powiedział Józef — popiera mnie. Po obiedzie poszliśmy razem do gabinetu i powiedział mi, że jest zadowolony.

Zuzia błada ze wzruszenia, rzuciła się mężowi na szyję...

— Mój kochany, mój kochany, co za szczęście...

— Poczekaj, rzeczę się komplikuje... Tak, z twojego powodu... (C. d. n.)

Jutro rozpoczyna się

proces aferzystów papierniczych

Na ławie oskarżonych zasiadzie Dolewski i jego towarzysze

Przedłużenie terminu rejestracji styczniowych kart aprowizacyjnych

„Niespodzianki“

Ten system jest eksperymentem. wprowadzonym czasowo tytułem próby. Kilkuinniwa praktyka OKZZ tu łódzkiego wykazała jednak, że próba ta jest wyraźnie chyblona. I już teraz podobno czynione są starania o... przywrócenie starego systemu. Z twojga złego, lepsze jest mniejsze.

STG.

PORADNIA PRAWNA PRZY OKZZ
Każdy robotnik otrzymać może bezpłatną poradę

Poradnia powstała przez rozszere-
nienie dotychczas istniejącego przy
OKZZ referatu prawnego. Utwo-
rzenie jej było pilną potrzebą.
Uruchomienie poradni prawnej
przy OKZZ przyjęte zostanie nie-
wątpliwie przez klasę robotniczą z
uznaniem. (t)

Wypadki samochodowe

Jadący w Armii Czerwonej samochód osobowy prowadzony przez szefa Mariana Duszyńskiego, najechał w dniu wczorajszym na 10-letnią dziewczynkę - Helenę Kluczbę. Dziecko nie zważając na sygnał trabki z samochodu wybiegło niespodziewanie na jezdnię i wpadło pod koła samochodu. Dzięki szybkiemu załamaniu wozu przez szofera, dziewczynka nie poniosła cięższych obrażeń. Połtuzina przewieziono do szpitala Armii - Marii.

Wykłady T. U. R. w świetlicach robotniczych

Dnia 4.1. 48 r. godz. 11-ta Światła Kresche i Ender w Pablicach „Co to jest filozofia” — dr. Wyrzykowski.
Dnia 4.1. 48 r. Dom Kultury Milicjanta — Nawrot 27 „Ustrój feudalny” — tow. Cichocki Leon.
Dnia 4.1. 48 r. godz. 10-ta Związek Samorządowców, Wólczńska 5 „Zagadnienia Oświaty Robotniczej” — tow. Szczesna Krystyna.
Dnia 7.1. 48 r. godz. 12-ta Państwow Browar Nr. 1, Orla 25 „Walka Słowańszczyzny z Niemcami” — prof. Makarczuk.
Dnia 7.1. 48 r. godz. 17-ta Związek Samorządowców, Wólczńska 5 „Zagadnienia oświaty robotniczej” — tow. Szczesna Krystyna.
Dnia 8.1. 48 r. F-ma Forum, Kilińskiego 121 „O żelazie” — prof. Makarczuk.
Dnia 8.1. 48 r. godz. 18-ta PZPB Nr. 6, „Zagadnienia wychowawcze” — prof. Makarczuk.
Dnia 10.1. 48 r. godz. 13,30 Fabryka Płoch i Niciełnic, Strz. Kanów-
skich 65 „Wpływ literatury na jednostkę i społeczeństwo” — prof. Krzemieńska.
Dnia 10.1. 48 r. godz. 13-ta PZPB Nr. 21, „Historia starożytna” — tow. Weychert — Szymonowska.

Dzisiejszej nocy dyżuruje apteki:
Chadzińskiej (Piotrkowska 165), Głu-
chowskiego (Narutowicza 5), Kowalskiego
(Rzgowska 14), Malczewskiego (Śródmiejs-
ka 21), Sanickiej (Karolewska 43), Sto-
łowskiego (Limanowskiego 80), Wójci-
ckiego (Napierkowskiego 41).

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
 Dział o godz. 13 emocjonujący utwór
 wybitnego awangardysty francuskiego
 A. Salacrou „NOCE GNIEWU” z: W.
 Ludwiżanka, Z. Życzkowski, K. Wila-
 mowski, M. Hańczuś, J. Łepickim, A.
 Possartem, Z. Salaburkim, Z. Szyman-
 skim na czele zespołu. Reżyseria J. Wy-
 szomirskiego. Dekoracje O. Axera.
 O godz. 18 opera narodowa „Krokaw-
 iza i Goralé” W. Bogusławskiego w insce-
 nizacji L. Schillera z udziałem: Miedzinskiej,
 Bonackiej, Krawczykowej, Rzużkow-
 skiej, Hryniewickiej, Fljewskiej, Las-
 kowskiej, Hańczuś, Bolkowskiego, Be-
 rowskiego, Śródki, Kostackiego, Szalaw-
 skiego, Szymankiego, Szonerta, Dajmeka
 i Radka.

Orkiestra Filharmonii Łódzkiej pod dy-
rekcją W. Raczkowskiego. Tańce układa
J. Hryniewickiej. Nowe dekoracje i ko-
stiumy Wł. Daszewskiego.

TEATR POWSZECHNY
Dzisiaj o godz. 16 i 19,15 dwa przedstawienia najmilszej i najweselszej komedii Alfreda Fredry — „Damy i Huzary” w wykonaniu B. Bronowskiej, H. Puchniewskiej, H. Taborskiej, M. Seroczyńskiej, S. Domańskiej, M. Kozierskiej, K. Salaburskiej, F. Zukowskiego, K. Pagowskiego, J. Piarskiego, J. Warmińskiego, J. Kłoszńskiego i L. Orzona. Reżyseria Z. Modrzejewskiej. Dekoracje i kostiumy projektu J. Rybkowskiego.

TEATR KAMERALNY
DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34
Dziś o godz. 19.15 współczesna sztuka
J. B. Priestley'a "Inspektor przyszłości"
Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daszyński, Barbara Draphńska,
Irena Górecka, Adam Mikołajewski, Ewa
Szumilewska i Ludwik Tatański.
Kasa czynna od 12-ej. Telefon 123-02.

NOWY PROGRAM ARTYSTYCZNY
w „Klubie Pracowniczym”
Występuje codziennie w Klubie Pracowniczym przy ul. Narutowicza 26 (dawn. Tabarlin) nowy zespół artystyczny w bogatym programie piosenki, humoru i tańca. Dancing przy dźwiękach znakomitego jazzu pod batutą Bolesława Krochmalskiego. Początek o godz. 21. Zespół artystyczny wykona 2 różne programy (godz. 22 i godz. 24).

TEATR „SYRENA” Trągutta i
Dziś i codziennie o godz. 19.30 program
matyry politycznej p. t.: „WGLAD
w RZĄD” z udziałem całego zespołu „SY-
RENY”. Kasa czynna od godz. 10-12 i od
16 tel. 272 70. — Uprzejmie prosimy o
wcześniejsze zamawianie biletów.

Teatr „OSA”, Zachodnia 43 tel. 140-09
Codziennie o godz. 19.30. W niedzielę
Święta o godz. 16.30 i 19.30. Rewia hu-
morna, satyrę polityczną, piosenki i tań-
ca pt. „WIELKI MECZ”. Udział biorą
H. Grosówna, A. Dymśka, H. Brzezni-
ska, J. Pichelski, J. Darski, M. Dabrow-
ski, B. Halmirska, Z. Łuczak, St. Plasec-
ka, H. Szwajcer, duet Sutti.
Przy fortepianach: Z. Wiehler i W.
Synder.
Kasa czynna w godz. 10 - 19 i po te

TEATR „LUTNIA”
Piótkowska 243
codziennie NITOUCHE operetka w 4-
aktach. Początek o godz. 19.15, w nie-
dziele i święta o godz. 15.30 i 19.15.
Bilety do nabycia w Spółdzielni Plas-
tyków Piótkowska 102.

Kina

DRAMA w MARSZĄTKO Station 1:
I „Triumf Dr. O'Conora”, — godz.
16.30, 18.30, 20.30, niedz. 14.30.
SALON w Narutowicza 20
„Jasne Łany” — 18.30, 16, 18.30, 21
w niedziele 11.

„Curie Skłodowska” — poczt. seansów
10 18.30 21, niedz. 15.
GDYNIA — ul. Daszyńskiego 2:
Ludwik, bog. — 10.00, 18.00, 21.00, niedz. 15.00.

17, 19, 21. w niedzielę i święta 16.30, 18.30, 20.30. w niedzielę i święta 14.30.

OSW. - ul. Piotrkowska 243
„Samotny Zagłęb” i dodatki oświa-
towe
POLONIA - ul. Piotrkowska 67

„Jasne Łany” — 13.30, 16, 18.30, 21, w
niedziele 11.
PRZEMIAŁOWA
„Moja siostra Ellen” — godz. 17, 19,
21.

21. w niedzielę i święta 15.
ROKOTNIK do kolumny 178:
Znak Zorro - pocz. seansów 17.
19 21 w niedzielę i święta 15.
HEL - w niedzielę i święta 15.

ROM „Carrie kłamie” — pocz. 17, 19, 21 w

REKORD 11. PRZEWORSKA 2:
„On czy Ona” — 16.30, 18.30, 20.30.
w niedz. 14.30.
STYLÓWA 11. Kłubińskiego 123:

„Podejrzenie” 16.30, 18.30, 20.30, niedz.
14-ta.
SWIT - Satucki Rynek 3:
„Zenobia” - 17, 19, 21, niedz. 15.

WISŁA w Dziękuję i Dziękuję

„Noc Grudniowa” - 17, 19, 21, niedz
15-ta.
WŁOŚCIWA 11, 50 minut 16
„Tajemniczy Nieznanomy” - 13, 15 30
18, 20 30 w niedzielę 15

Wol. „Spotkanie” — pocz. 17, 19, 21 w
niedz. 15.
Achetya na Złotowska 28

„Moi Siostra Ellen” - pocz. 17. 19
 „ECLA” ul. Piotrkowska 108
 „Podejrzenie” 17, 19, 21, niedz. 13-ta

Na zimowe tematy

Kłopoty małe, lecz ważne

Po okresie ciepła i suszy znów spadł śnieg i zrobiło się zimno. Ponieważ temperatura spadła do 3 stopni, na ulicach miasta jest szalenie ślisko. Przechodnie co chwila wykonują najdziwniejsze ruchy, aby tylko utrzymać równowagę i nie upaść. Wiele jest wypadków złamania nóg i rąk. Chodniki łódzkie bowiem jak dotychczas nie zostały ani razu posypane piaskiem czy popiołem. Nasi dozorczy widocznie uważają, że skoro co drugi dzień jest inna pogoda, nie warto się wysilać. Może i słusznie. Cóż znaczy parę sińców i potłuczonych nóg wobec wysiłku, jaki jest potrzebny do uporządkowania chodnika przed domem. Nikt tymczasem nie przynaglał, kar jeszcze za to nie pisał.

Porażenie prądem

W PZPB Nr. 3 przy ul. Przedziałowej 35 uległ wypadkowi przy pracy robotnik Tadeusz Chmielewski. Podczas wprawiania w ruch maszyny dotknął on nie opatrzonego kabla elektrycznego i doznał porażenia prądem. Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł Chmielewskiego do domu.

Pożar w tramwaju

Przy ul. 11-go Listopada miał miejsce onegdaj niezwykły wypadek. Oto jadący tramwajem linii Nr. 15 pasażerowie poculi gryzący swąd i ujrzeli wydobywające się z bocznych ścian przyczepki płomienie. Tramwaj natychmiast zatrzymano i wezwano Straż Ogniową. Na szczęście wypadek zdażył się w pobliżu strażnicy. Bezwzględna pomoc uratowała palący się wagon przed zniszczeniem. Przyczyna pożaru było uszkodzenie kabli hamulcowych w przyczepce.

KOMUNIKAT

Zarząd Zw. Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publ. — Oddział I-szy w Łodzi zawiadamia, iż dnia 7 stycznia 1948 r. o godz. 17-tej odbędzie się zebranie pracowników Wydziału Gospodarczego, w lokalu Związku, przy ul. Wólczańskiej Nr. 5.

Obecność obowiązkowa!

Państwowa Fabryka Obrabiarek im. J. J. Strzeleckiego w ŁODZI, ul. PIOTRKOWSKA 217

zatrudni:

KSIEGOWEGO
POMOCNIKA KSIEGOWEGO
Wykwalifikowanego MASZYNISTKI
STENOTYPISTKĘ
oraz niewykwalifikowanych
ROBOTNIKÓW.

Zgłoszenia od zaraz przyjmuje
Wydział Personalny. (PAP)

więc można siedzieć spokojnie pod dozorcową miotłą i czekać na wielkie śniegi, kiedy to wyciągną człowieka z ciepłego mieszkania i każą usuwać góry śniegu i rąbać lód.

*

Na ulicy zbiegowisko. Co się stało? Nic, zwykła rzecz: przewrócił się koń. Przed chwilą przynaglane jeszcze przez woźnicę batem, usiłowało biedne zwierzę ruszyć ciężki wóz z miejsca. Złe podkute kopyta nie znajdowały jednak oparcia i po paru bezskutecznych próbach koń zwał się całym ciężarem na jezdnię. Teraz leży bezwładnie i trzeba będzie pomocy kilku ludzi, aby go podnieść na nogi.

Kto jest w takim wypadku winien? Woźnica odpowie bez namysłu, że ślizgawica. Nie przynajmniej na pewno racji temu, kto zaprzeczy i stwierdzi, że koń musiał być źle podkuty.

*

Zima przynosi zawsze szereg napórów drobnych, ale bardzo istotnych kłopotów. Trzeba zaopatrzyć dobrze mieszkania, napełnić komór-

ki węglem, pomyśleć o ciepłym odzieniu itd. itd.

Oddzielny rozdział stanowią wczas zimowe. Przyszliśmy się do tego że tak jak w okresie letnim, wyjeżdżamy też zimą na wczasy. W tym roku, dzięki staraniom komisji wczasów przy Związkach Zawodowych, otwarto szeroko podwoje domów wypoczynkowych dla pracowników i robotników. Z tego dobrodziejstwa korzystają, jak informują kompetentne czynniki, tysiące pracowników. Władze kolejowe czynią poważne starania, aby przejazdy te, choć są bezpłatne, były wygodne i aby jak najszybciej przerzucić wczasowiczów z jednego krańca kraju na drugi.

Na marginesie tych wyjazdów warto jeszcze raz zwrócić uwagę na panujące w pociągach ciemności. Muszą nareszcie zapłonąć lampki w wagonach, aby przejazdy odbywały się w atmosferze bezpieczeństwa. Zagadnienie to nabiera większego znaczenia, zwłaszcza wobec zdarzających się w pociągach kradzieży.

O tym trzeba pomyśleć. (bd)

Teatr „LUTNIA”

w poniedziałek, 5 stycznia 1948 r.
premiera

NITOUCHE

operetka w 4 aktach.

Początek o godzinie 19.15.

Przedprzedaż biletów w Spółdzielni Plastyków, ul. Piotrkowska Nr. 102. W niedzielę i święta w kasie teatru od godziny 11.

(Czyt. 3)

Pod kołami tramwaju

Franciszek Pietrusiak będąc w stanie nietrzeźwości usiłował przejechać przez jezdnię przy zbiegu ul. Piotrkowskiej i Napiórkowskiej w momencie, gdy z ul. Napiórkowskiej wyjeżdżał tramwaj. Prowadzący tramwaj motornicz Chudzik nie zdolał w porę zatrzymać wozu i pociąg dostał się pod deskę ochronną, odnosząc ogólne obrażenia ciała. Wezwany lekarz Pogotowia przewiózł nieprzytomnego Pietrusiaka do szpitala w Radogoszczu.

Spis pogłowia trzody chlewnej i kur

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Administracji Publicznej oraz Ziemi Odzyskanych z dnia 10 listopada 1947 roku, Wydział Rolnictwa Zarządu Miejskiego w Łodzi przystąpił do przeprowadzenia spisu pogłowia trzody chlewnej i kur, który trwać będzie do dnia 10 stycznia r.b.

Do przeprowadzenia spisu zostali wyznaczeni komisarze spisowi zaopatrzeni w legitymacje i odpowiednie instrukcje.

Wymieniony spis służyć będzie Głównemu Urzędowi Statystycznemu wyłącznie dla celów statystycznych i obejmuje swym zasięgiem całe Państwo.

Pompę wirową

OD 8 DO 10 ATM.

kupi

Wojskowe Przedsiębiorstwo Budowlane

ŁÓDŹ, ul. WIERZBOWA Nr 20.

(PAP 8)

Instytucja Handlowa POSZUKUJE

LOKALU

złożonego z TRZECH IZB — jako pomieszczenie na biura. Najchętniej w śródmieściu. Zwrot kosztów remontu zapewniony. — Zgłoszenia: Wólczańska Nr 143, względnie telefonicznie Nr 220-24. (2055)

P. D. T. Składnica Przerzutowa Nr. 2 w Łodzi

ZATRUDNI:

2 KSIEGOWYCH do księgowości materiałowej.
1 BRAKARZA branży skórzanej.
2 POMOCNICZE SIŁY BIUROWE.
Zgłoszenia: ul. Wólczańska Nr 143 u Referenta Personalnego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

Dr med. SIENKO KSAWERY specjalista chorób skórnych, pęcherza, wenerycznych przyjmuje ul. Kilińskiego 132 w godz. 12-2 i 4-8. Tel. 285-55. 232-

DR MIKOŁAJ BORNSTEIN — choroby obłeczne, ul. Traugutta 9, III p. powrócił.

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana Pregera ze Lwowa. Specjalność: nowoczesna protetyka zębów Gdańska 26-a (róg Zawadzkiej), tel. 169-80.

Nauka i wychowanie

KURSY Piotrkowska 83 — zapisy na maszynopisanie, stenografię, księgowość początkową, przebiegową, plan kont. —10154

ZAPISY na kursy Administracyjno-Handlowe, stenografię, księgowość, maszynopisanie — przyjmuje sekretariat Szkoły Andrzeja 4. 10076

Różne

SZCZESLIWEGO Nowego Roku dla szukających szczęścia w Poznańskiej Agencji Matrymonialnej, znanej w całej Polsce z olbrzymiego wyboru najprzeróżniejszych partii. Wysyłamy biuletyny „Matrymonialny”. — Zatrzymać trzy znaczki PAM Poznań I, Skrytka 226. —12

OSTRZEGAMY przed kupnem maszyny do mnożenia (2 działania) P-my „Tryumfator” Nr 44077, skradzionej w dniu 30. 12. 1947 z Biura Dyrekcji Działu Fabrykacji Przedsiębiorstwa Państwowego — „Film Polski” ul. M. Nowotki 41.

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM legitymację PPS Nr 28346 Sawko Bazyl. Tomaszów Mazowiecki Polna 8. —10

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty, kartę rejestracyjną RUK Chorzów, odcinek wymeldowania, metrykę urodzenia, świadectwa prac Kalwoda Włodzimierz. —11

ZGUBIONO legitymację PPS na nazwisko Ogryczak Zygmunt, Sporna 29. —13

Centrala Zaopatrzenia Materiałowego

Przemysłu Włókienniczego w Łodzi
ogłasza

przetarg nieograniczony

NA SKŁADANIE WĘGLA PRZEZNACZONEGO DLA FABRYK WŁÓKIENNICZYCH W ŁODZI.

Oferty w zalakowanych kopertach bez żadnych znaków firmowych należy składać do godz. 12, dnia 20 stycznia 48 r. w Biurze Węglowym CZMPWL. — Łódź, Pl. Zwycięstwa 2, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone do Narodowego Banku Polskiego Oddział w Łodzi konto Nr 95 wadium przetargowe w wysokości 50.000.— złotych.

Oferentami mogą być tylko firmy hurtowe koncesjonowane.

Centrala zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na proponowane warunki i ceny, oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia z tego tytułu jakiegokolwiek odpowiedzialności materialnej.

Informację udziela Biuro Węglowe CZMPWL. tel. 206-02.

TEATR „OSA” ZACHODNIA 43 Telefon 140-09

Godz. 16,30 DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA Godz. 19,30

„WIELKI MECZ”

UDZIAŁ BIORĄ: H. GROSSOWNA — A. DYMŚA — H. BRZEZIŃSKA, J. PICHELSKI — J. DARSKI — M. DĄBROWSKI — B. HALMIRSKA, Z. LUCZAK — ST. PIASECKA — H. SZWAJCEK — DUET SUTT.

Przedprzedaż w godz. 10-12 i od 14. — Telefon 140-09.

UWAGA: W soboty i święta passe-partout i ulgowe są nieważne.

TEATR „SYRENA” Przedst. pop. o godz. 18, wiecz. 19,30

DZIŚ 2 PRZEDSTAWIENIA PROGRAMU SATYRY POLITYCZNEJ p. t.

„WGLĄD W RZĄD”

Udział biorą:

Jadwiga ANDRZEJEWSKA, Maria BIELICKA, Stefania GÓRSKA, Stefania GRODZIŃSKA, Irena MAŁKIEWICZ, Kazimierz DEJUNOWICZ, Edward DZIEWOŃSKI, Wacław JANKOWSKI, Kazimierz PAWŁOWSKI, Kazimierz RUDZKI, Leopold SADURSKI, Igor ŚMIAŁOWSKI i Stefan WITAS.

Kier. art. — Bł.: JERZY JURANDOT.

Przy fortepianach: I. ALEKSANDROW i A. MARKIEWICZ.

Kasa Teatru „SYRENA” czynna cały dzień. — Telefon 272-70.

Upewnijcie się o wcześniejsze zamawianie biletów.

POWSZECHNY DOM TOWAROWY w ŁODZI — POSZUKUJE:

1. KIEROWNIKÓW DZIAŁU SPOŻYWCZEGO,
 - „ SZKŁA I PORCELANY,
 - „ GOSPODARSTWA DOMOWEGO,
 - „ PAPIERNICZEGO,
 - „ MEBLOWEGO,
 - „ SKÓRZANEGO,
 - „ KONFEKCJI DAMSKIEJ,
 - „ RADIOWEGO I ELEKTROTECHNICZNEGO,
 - „ ZAOPATRZENIA PRZEMYSŁOWEGO,
 - „ PERFUMERYJNEGO.
2. EKSPEDIENTÓW do powyższych działów,
3. KASJERKI,
4. PAKOWACZKI,
5. DEKORATORA.

Zgłoszenia osobiste z podaniem wraz z życiorysem przyjmuje Dział Personalny P. D. T. Piotrkowska 60, prawa oficyna, III piętro, w godzinach od 9 do 12. (Pr. 5)

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA O GODZINIE 16 i 19.15

SZTUKI J. B. PRIESTLEY’A

INSPEKTOR PRZYSZEDŁ

Kasa czynna od godz. 12. — Tel. 123-02.

Redaktor naczelny:

ARTUR KARACZEWSKI — przyjmuje od godziny 12-tej do 13-tej.
SEKR. RED. — od godziny 10-tej do 11-tej.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”.

NASZE TELEFONY:

Centrala telefoniczna Redakcji i administracji 136-91, 257-94

Redaktor Naczelny	130-45	Dyr. Delegatury „Wiedza”	268-96
Zastępca Red. Nacz.	112-64	Wydział Czasopism	257-96
Sekretarz Redakcji	144-13	Dział Ogłoszeń	256-37
Pr. Administracyjny	135-1	Ekspedycja	261-85
		Rozdziałnia	272-67

DZIAŁ AD SOCJALISTYCZNY PRZEGŁĄD

Złóż ofiarę na Pomoc Zimową

CENY OGŁOSZEŃ

Za tekstem		Za zdjęciem	
do 10 mm	zł 35 za 1 mm szpalty	do 10 mm	zł 60 za 1 mm szpalty
od 11 do 120 mm	zł 50 za 1 mm szpalty	od 11 do 120 mm	zł 75 za 1 mm szpalty
od 121 do 200 mm	zł 70 za 1 mm szpalty	od 121 do 200 mm	zł 100 za 1 mm szpalty
od 201 do 300 mm	zł 90 za 1 mm szpalty	od 201 do 300 mm	zł 140 za 1 mm szpalty
powyżej 300 mm	zł 120 za 1 mm szpalty	powyżej 300 mm	zł 180 za 1 mm szpalty
W tekście		Nekrologi	
do 10 mm	zł 35 za 1 mm szpalty	do 10 mm	zł 35 za 1 mm szpalty
od 11 do 120 mm	zł 50 za 1 mm szpalty	od 11 do 120 mm	zł 50 za 1 mm szpalty
od 121 do 200 mm	zł 70 za 1 mm szpalty	od 121 do 200 mm	zł 70 za 1 mm szpalty
od 201 do 300 mm	zł 90 za 1 mm szpalty	od 201 do 300 mm	zł 90 za 1 mm szpalty
powyżej 300 mm	zł 120 za 1 mm szpalty	powyżej 300 mm	zł 120 za 1 mm szpalty

Ogłoszenia drobne — zł 25 wyraz, poszukiwanie pracy 15 zł za wyraz.

Redakcja — Łódź, Piotrkowska 70. Redakcja honoruje tylko artykuły zamówione i reklamowe. Wszelkie warunki prenumeraty: miesięcznie — dostawa do domu — 1 90. Prenumerata zbiorowa (od 20 egz. — zł 50. Prenumerata z odbiorów w Administracji — zł 75.

Drukarnia Nr 4, Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, Łódź, ul. Żwirki 2.

D-018652